



KOMISJA
EUROPEJSKA

Strasburg, dnia 12.6.2018
COM(2018) 473 final

2018/0249 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**ustanawiające, w ramach Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami,
instrument wsparcia finansowego na rzecz zarządzania granicami i wiz**

{SEC(2018) 315 final} - {SWD(2018) 347 final} - {SWD(2018) 348 final}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Aby zapewnić bezpieczny obszar swobodnego przepływu osób i towarów w Unii należy bezwzględnie chronić w sposób skuteczny naszych granic zewnętrznych. Jest to również jednym z głównych celów unijnej reakcji na sytuację w dziedzinie migracji i bezpieczeństwa, o czym mowa w komunikacie Komisji zatytułowanym „Europejski program w zakresie migracji”¹. Cel Unii, który polega na zapewnieniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa w przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości zgodnie z art. 67 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), należy osiągnąć między innymi dzięki wspólnym środkom dotyczącym przekraczania granic wewnętrznych przez osoby i dotyczącym kontroli na granicach zewnętrznych Unii, a także dzięki wspólnej polityce wizowej. Utworzenie obszaru wewnętrznego bez granic, gdzie możliwy jest swobodny przepływ osób i towarów, przynosi istotne korzyści obywatelom europejskim i przedsiębiorstwom. Strefa Schengen jest jednym z głównych sposobów, za pomocą których obywatele europejscy mogą korzystać ze swoich swobód, a rynek wewnętrzny może prosperować i rozwijać się. Jest ona jednym z najbardziej namacalnych osiągnięć Unii, przez co jeszcze bardziej konieczne są wysiłki, aby chronić jej integralność, zwłaszcza w obliczu presji migracyjnej.

Budżet Unii odegrał kluczową rolę w finansowaniu wspólnej reakcji na różne aspekty kryzysu migracyjnego i ochronę obszaru Schengen. Komisja proponuje zwiększyć wsparcie na rzecz zabezpieczenia naszych granic zewnętrznych. Chodzi tutaj o właściwe zarządzanie przepływami towarów i osób przez wzmocnienie kontroli na granicach zewnętrznych oraz zapewnienie, by państwa członkowskie posiadały odpowiednie wyposażenie do przeprowadzania kontroli celnej.

W związku z powyższym w dniu 2 maja 2018 r. Komisja przyjęła wniosek dotyczący kolejnych wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027, w którym proponuje się ustanowienie nowego Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami, który zapewni państwom członkowskim niezbędne i większe wsparcie przy zabezpieczaniu wspólnych granic zewnętrznych Unii, dysponującego pulą środków w wysokości 9 318 000 000 EUR (w cenach bieżących). W kolejnym okresie przewiduje się pięciokrotny wzrost ogólnej puli środków przeznaczonych na zarządzanie granicami w porównaniu z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi. Fundusz Zintegrowanego Zarządzania Granicami przyczyni się do dalszego rozwoju wspólnej polityki wizowej i zapewni europejskie zintegrowane zarządzanie granicami na granicach zewnętrznych, aby skutecznie zarządzać ich przekraczaniem. Chodzi tutaj o podjęcie wyzwań związanych z migracją oraz przeciwdziałanie potencjalnym przyszłym zagrożeniom na tych granicach, a tym samym przyczynianie się do zwalczania poważnych przestępstw o charakterze transgranicznym i zapewniania wysokiego poziomu bezpieczeństwa wewnętrznego w Unii przy pełnym poszanowaniu praw podstawowych oraz zagwarantowaniu swobodnego przepływu osób w Unii. Nadal należy udzielać wsparcia finansowego państwom członkowskim na budowanie i wzmacnianie ich zdolności w tych obszarach oraz na wzmacnianie współpracy, w tym

¹ COM(2015) 240 final z 13 maja 2015 r.

z odpowiednimi agencjami unijnymi. Fundusz będzie również odgrywał rolę w zapewnianiu większej jednolitości w prowadzeniu kontroli celnych na granicach zewnętrznych, eliminując obecne różnice między państwami członkowskimi wynikające z sytuacji geograficznej i różnic w możliwościach i zasobach. W tych ramach proponowany Fundusz Zintegrowanego Zarządzania Granicami (FZZG) będzie składał się z dwóch instrumentów: instrumentu wsparcia finansowego na rzecz zarządzania granicami i wiz oraz instrumentu wsparcia finansowego na rzecz sprzętu do kontroli celnej². Niniejszy wniosek dotyczy jedynie instrumentu na rzecz zarządzania granicami i wiz. Komisja przedstawia równolegle osobny wniosek dotyczący instrumentu na rzecz sprzętu do kontroli celnej.

Wzmocnienie europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami na granicach zewnętrznych, zgodnie z definicją w rozporządzeniu (UE) 2016/1624 ustanawiającym Europejską Straż Graniczną i Przybrzeżną³, stanowi kluczowy filar działań UE i jest koniecznym warunkiem prawidłowego funkcjonowania systemu Schengen. Koncepcja europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami łączy w sobie szereg elementów, które należy potraktować w sposób kompleksowy i skoordynowany, począwszy od obszaru kontroli granic, w tym zgłaszanie obywateli państw trzecich potrzebujących ochrony, po zapobieganie i wykrywanie przestępczości transgranicznej, działania poszukiwawcze i ratownicze oraz analizę ryzyka. Istotnym elementem europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami jest również współpraca między różnymi agencjami oraz mechanizmy solidarności, w tym unijne finansowanie, takie jak nowy FZZG, a zwłaszcza instrument na rzecz zarządzania granicami i wiz.

Granice zewnętrzne UE stanowią wspólne granice, wymagające wspólnych działań ze strony właściwych organów krajowych i podmiotów UE oraz Unii jako całości. Zarządzanie tymi wspólnymi granicami zewnętrznymi jest zatem przedmiotem dzielonej odpowiedzialności państw członkowskich i Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej (Frontex), które stanowią dwa filary Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej. Aby Europejska Straż Graniczna i Przybrzeżna mogła skutecznie wdrażać model europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami konieczna jest ścisła współpraca pomiędzy jej częściami składowymi. Potrzebny jest odpowiedni rozdział przeznaczonych na ten cel unijnych środków finansowych, aby – z korzyścią dla Unii jako całości – zapewnić państwom członkowskim, które są najbardziej dotknięte kryzysem, wystarczającą zdolność do uporania się z problemami, z jakimi się borykają. Instrument na rzecz zarządzania granicami i wiz będzie się do tego przyczyniał.

Wysiłki krajowej straży granicznej i organów kontroli celnej, które będą wspierane przez ten instrument potrzebują wsparcia ze strony silnej i w pełni operacyjnej Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej będącej naczelnym organem w pełni zintegrowanego systemu zarządzania granicami UE. Z tego względu Komisja zamierza zaproponować znaczne wzmocnienie wspomnianej agencji, aby osiągnęła pełną operacyjność, przy stałym korpusie około 10 000 funkcjonariuszy straży granicznej⁴. Wymaga to również sprawnie funkcjonującej Europejskiej Agencji ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi

² Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1624 z dnia 14 września 2016 r. w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 i uchylające rozporządzenie (WE) nr 863/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady, rozporządzenie Rady (WE) nr 2007/2004 i decyzję Rady 2005/267/WE (Dz.U. L 251 z 16.9.2016, s. 1).

⁴ *Nowoczesny budżet dla Unii, która chroni, wspiera i broni: Wieloletnie ramy finansowe na lata 2021-2027*, COM(2018) 321, 2.5.2018.

Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości (eu-LISA).

W kolejnych wieloletnich ramach finansowych finansowanie unijne rozdzielane za pośrednictwem instrumentów działań zewnętrznych zapewni ponadto większe wsparcie na współpracę z państwami trzecimi w celu poprawy zarządzania granicami na rzecz przeciwdziałania migracji nieuregulowanej oraz usprawnienia zarządzania przepływami migracyjnymi.

Najważniejszym wyzwaniem, jakiego dotyczy niniejszy wniosek, jest potrzeba większej elastyczności w zarządzaniu przyszłym instrumentem, w porównaniu z obecnym okresem programowania, a także narzędzi do zapewnienia, by finansowanie było kierowane na unijne priorytety i działania o dużej wartości dodanej dla Unii. Aby sprostać nowym wyzwaniom i priorytetom, potrzebne są nowe mechanizmy przydzielania środków finansowych pomiędzy zarządzaniem dzielonym, bezpośrednim i pośrednim.

Kluczowe znaczenie dla podziału finansowania ma elastyczność w ustalaniu właściwej metody przydzielania finansowania i zagadnień wymagających finansowania przy jednoczesnym utrzymaniu masy krytycznej finansowania z góry strukturalnych i dużych, wieloletnich inwestycji zgodnie z potrzebami państw członkowskich związanymi z dalszym rozwojem ich systemów zarządzania granicami. W trakcie przydzielania środków finansowych pod uwagę będzie brane to, że państwa członkowskie mają kłaść nacisk na priorytety UE zgodnie z unijnym dorobkiem prawnym.

Poza podstawową kwotą 5 000 000 EUR, którą przewiduje się przydzielić państwom członkowskim na początku okresu programowania, pula środków finansowych przewidzianych na programy państw członkowskich będzie przydzielana w oparciu o klucz podziału odzwierciedlający potrzeby i obciążenie państw członkowskich w dwóch obszarach objętych omawianym instrumentem (zarządzanie granicami i wizy). Finansowanie będzie rozdzielane na podstawie następującego ważenia: 30 % na zewnętrzne granice lądowe, 35 % na zewnętrzne granice morskie, 20 % na porty lotnicze i 15 % na urzędy konsularne. W odniesieniu do zarządzania granicami przydział zasobów na zewnętrzne granice morskie i lądowe poszczególnych państw członkowskich będzie dokonywany według długości tych granic zewnętrznych i presji na nie (70 %). Ponadto czynnikiem przydziału zasobów według zewnętrznych granic morskich i lądowych będzie obciążenie pracą na tych granicach (30 %). Środki na rzecz portów lotniczych będą przydzielane według obciążenia pracą państw członkowskich na danych portach lotniczych. Jeśli chodzi o zasoby urzędów konsularnych, 50 % środków zostanie rozdzielonych w oparciu o liczbę placówek konsularnych, a pozostałe 50 % według obciążenia pracą tych urzędów konsularnych dotyczącą zarządzania polityką wizową.

Udział programów państw członkowskich stanowi w przybliżeniu 60 % całkowitej puli środków finansowych. Wnioskuje się, aby państwa członkowskie otrzymywały około 50 % puli środków finansowych na początku okresu programowania, przy zachowaniu możliwości okresowego uzupełniania tej puli. Przewiduje się jedno uzupełnienie puli środków o 10 % w stałym terminie, tj. w połowie okresu (dostosowanie techniczne klucza podziału zależne od wyników finansowych, zgodnie z którym państwo członkowskie powinno przedłożyć wnioski o płatność obejmujące co najmniej 10 % początkowej kwoty środków na płatności).

Pozostałe 40 % ogólnej puli środków finansowych wymaga zarządzania za pomocą instrumentu tematycznego, który będzie zapewniał okresowe finansowanie szeregu

priorytetów określonych w decyzjach Komisji w sprawie finansowania. Taki instrument oferuje elastyczność w zarządzaniu instrumentem, gdyż środki finansowe przeznaczone na pomoc techniczną mogą być uruchamiane z inicjatywy Komisji na następujące komponenty instrumentu tematycznego:

- wspieranie konkretnych działań, dodatkowe finansowanie działań o wysokiej europejskiej wartości dodanej, za pośrednictwem programów krajowych państw członkowskich;
- wspieranie działań Unii zarządzanych w ramach zarządzania bezpośredniego i zarządzania pośredniego oraz
- pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych.

Działania w ramach instrumentu tematycznego byłyby programowane w kontekście rocznych lub wieloletnich programów prac, przyjętych decyzją wykonawczą Komisji. Instrument umożliwi wybranie nowych priorytetów lub podjęcie natychmiastowych działań przy pomocy metody, która jest najlepiej dostosowana do danego celu polityki.

Zgodnie ze zobowiązaniami UE, w ramach instrumentu utrzymane zostanie ponadto wsparcie na funkcjonowanie specjalnego programu tranzytowego prowadzonego przez Litwę, które stanowi rekompensatę dla Litwy z tytułu zaniechania opłat za tranzyt oraz dodatkowych kosztów, jakie kraj ten ponosi w związku z uproszczonym dokumentem tranzytowym (FTD) i uproszczonym kolejowym dokumentem tranzytowym (FRTD), takich jak koszty wymiany i modernizacji sprzętu i systemów informatycznych, a także koszty szkoleń i koszty operacyjne.

Zapewnione będzie dalsze uproszczenie wdrażania instrumentu, w szczególności dzięki podejściu spójnemu z przepisami regulującymi zarządzanie innymi funduszami unijnymi („jednolity zbiór przepisów”), tworzenie lepszych wytycznych na temat systemów zarządzania i kontroli i wymogów dotyczących audytu oraz dopilnowanie, by w przepisach dotyczących kwalifikowalności w ramach zarządzania dzielonego skorzystano ze wszystkich uproszczonych form kosztów. Ważne jest też zapewnienie maksymalnej europejskiej wartości dodanej działań wspieranych w ramach instrumentu oraz wdrożenie usprawnionych ram monitorowania i oceny, aby wzmocnić zarządzanie funduszami oparte na realizacji celów.

Niniejszy wniosek przewiduje jako datę rozpoczęcia stosowania dzień 1 stycznia 2021 r. i jest przedstawiany Unii składającej się z 27 państw członkowskich, zgodnie z notyfikacją o zamiarze wystąpienia z Unii Europejskiej i Euratomu przekazaną przez Zjednoczone Królestwo na podstawie art. 50 Traktatu o Unii Europejskiej, otrzymaną przez Radę Europejską w dniu 29 marca 2017 r.

• **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Instrument na rzecz zarządzania granicami i wiz opiera się na inwestycjach i osiągnięciach wspieranych z poprzednich funduszy takich jak: Fundusz Granic Zewnętrznych w latach 2007–2013, ustanowiony decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady nr 574/2007/WE⁵, oraz instrument dotyczący granic zewnętrznych i wiz w ramach Funduszu Bezpieczeństwa

⁵ Decyzja nr 574/2007/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 maja 2007 r. ustanawiająca Fundusz Granic Zewnętrznych na lata 2007–2013 w ramach programu solidarności i zarządzania przepływami migracyjnymi (Dz.U. L 144 z 6.6.2007, s. 22).

Wewnętrzny w latach 2014-2020, ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 515/2014⁶.

W ramach instrumentu na rzecz zarządzania granicami i wiz będzie się nadal wspierać ogólne polityki UE w obszarze zarządzania granicami zewnętrznymi i wiz, takie jak: wzmocnienie europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami, zakup sprzętu do zarządzania granicami, który ma być wykorzystywany przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej, wspólna polityka wizowa i odpowiednie systemy informatyczne.

Agencje Unii prowadzące działalność w obszarze zarządzania granicami, w szczególności Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej, eu-LISA, ale także Agencja Unii Europejskiej ds. Azylu (EUAA) mają kluczowe znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa granic i swobodnego przepływu osób w Unii, przy ścisłej współpracy z organami państw członkowskich. Na przykład państwa członkowskie upewniają się, że systemy informatyczne na szczeblu krajowym są interoperacyjne, co umożliwia wymianę informacji między różnymi organami, podczas gdy agencja ds. wielkoskalowych systemów informatycznych (eu-LISA) zapewnia możliwość funkcjonowania wymiany informacji między wszystkimi systemami informatycznymi w Unii. Zapewniona zostanie zatem pełna spójność i komplementarność w sposobie wspierania tych agencji przez budżet Unii i przez państwa członkowskie przez instrument na rzecz zarządzania granicami i wiz. Ważne jest również zapewnienie komplementarności z działaniami realizowanymi przez Europejską Agencję Bezpieczeństwa Morskiego (EMSA) i Europejską Agencję Kontroli Rybołówstwa (EFCA) przez dzielenie się na przykład sprzętem służącym do ochrony granic morskich w celu jak najlepszego wykorzystania zasobów na rzecz wzmocnienia ochrony na morzu.

Reagowanie na kluczowe wyzwania w dziedzinie zarządzania granicami wymaga zdecydowanych działań ze strony państw członkowskich i zainteresowanych agencji. Dlatego też Komisja proponuje znaczne zwiększenie budżetu przeznaczanego w szczególności na Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej. W kolejnych wieloletnich ramach finansowych wkład z budżetu, łącznie z budżetem przewidywanym dla eu-LISA, wyniesie 12 013 000 000 EUR (w cenach bieżących). Pozwoli to zwłaszcza na znaczne zwiększenie roli i zasięgu działania Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej, w szczególności poprzez stały korpus liczący około 10 000 funkcjonariuszy straży granicznej⁷. Oba instrumenty tworzące Fundusz Zintegrowanego Zarządzania Granicami nie obejmują jednak finansowania przyznanego agencjom. Niniejszy wniosek reguluje w związku z tym jedynie instrument na rzecz zarządzania granicami i wiz, który dostarczy państwom członkowskim wsparcia do wdrażania europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami na granicach zewnętrznych w pełnej synergii z działaniami agencji unijnych w tym obszarze.

- **Spójność z innymi obszarami polityki Unii**

Cel polityczny Unii, jakim jest przejście do europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami, dotyczy dziedziny, w której różne obszary polityki UE wzajemnie się uzupełniają i wzmocniają. Ponieważ zarządzanie granicami odbywa się na granicach zewnętrznych, niezbędna jest współpraca i koordynacja między organami zarządzającymi granicami a innymi właściwymi organami, w szczególności organami celnymi. Aby zmaksymalizować

⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 515/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiające, w ramach Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, instrument na rzecz wsparcia finansowego w zakresie granic zewnętrznych i wiz oraz uchylające decyzję nr 574/2007/WE (Dz.U. L 150 z 20.5.2014, s. 143).

⁷ COM(2018) 321 final z 2 maja 2018 r.

wpływ budżetu UE w obszarze migracji i granic w nowych wieloletnich ramach finansowych zapewnią silną synergia między instrumentami finansowania wspierającymi te organy.

Dzięki zagwarantowaniu, że organy odpowiedzialne za zarządzanie granicami i kontrolę celną dysponują niezbędnym sprzętem i wiedzą fachową oraz że współpraca układa się harmonijnie, możemy zapewnić ograniczenie migracji nieuregulowanej oraz zmniejszenie napływu niebezpiecznych lub niepożądanych towarów do Unii. Przyczynią się do tego dwa komponenty FZZG: instrument na rzecz zarządzania granicami i wiz oraz nowo utworzony instrument na rzecz sprzętu do kontroli celnej. Pierwszy instrument będzie zapewniał silne i skuteczne zarządzanie granicami przy jednoczesnym zapewnieniu swobodnego przepływu osób, a drugi będzie wspierał sprawnie funkcjonującą unię celną. Pierwszy będzie się koncentrował wyłącznie na działaniach związanych z kontrolą osób w kontekście kontroli granicznej, podczas gdy drugi będzie ukierunkowany na działania odnoszące się do zakupu, konserwacji i modernizacji urządzeń do kontroli celnej. Będzie on dotyczył sprzętu, który może być wykorzystywany zarówno do kontroli towarów, jak i osób. W ten sposób zapewni się pełną synergia między oboma instrumentami będącymi częścią FZZG.

Sukces zintegrowanego zarządzania granicami w dużej mierze zależy od współpracy i koordynacji działań z innymi organami w dziedzinie migracji i bezpieczeństwa. Chodzi tu o organy zajmujące się kwestiami azylu, zarządzania migracją, powrotów i przestępczości transgranicznej, a także podmiotami działającymi w obszarze ochrony na morzu i nadzoru morskiego.

Fundusz Azylu i Migracji (FAM) proponuje się jako przyszły instrument finansowania, który miałby wspierać prace organów krajowych w zakresie przyjmowania osób ubiegających się o azyl i migrantów w momencie ich przybycia na terytorium UE, a także powrotu osób, które nie mają prawa przebywać na terytorium UE. Aby zwiększyć oddziaływanie obu funduszy w obszarze migracji i zarządzania granicami FAM oraz instrument na rzecz zarządzania granicami i wiz będą działać w pełnej synergii. Jest to istotne, aby, na przykład, ograniczyć liczbę migrantów o nieuregulowanym statusie przybywających do Unii, a także zagwarantować, aby osoby, które nie mają prawa do pobytu, zostały zawrócone do swoich krajów pochodzenia.

Nowy Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego to przyszły instrument finansowania, który ma przyczynić się do zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa w Unii, w szczególności przez zwalczanie terroryzmu i radykalizacji postaw, przestępczości zorganizowanej i cyberprzestępczości oraz pomocy ofiarom przestępstw i ich ochrony, w pełnej zgodności z działaniami wspieranymi w ramach przyszłego instrumentu na rzecz zarządzania granicami i wiz.

Instrument na rzecz Zarządzania Granicami i Wiz umożliwi również zakup wielofunkcyjnego sprzętu do nadzoru morskiego w celu zmaksymalizowania synergii także w obszarze nadzoru morskiego.

Środki w państwach trzecich i dotyczące państw trzecich, objęte wsparciem w ramach instrumentu, będą wdrażane przy zapewnieniu pełnej synergii i spójności z innymi działaniami realizowanymi poza Unią, wspieranymi za pośrednictwem unijnych instrumentów finansowania zewnętrznego, oraz będą te działania uzupełniać. Podczas realizacji takich działań będzie się w szczególności dążyć do pełnej spójności z zasadami i ogólnymi celami działań zewnętrznych Unii i jej polityki zagranicznej wobec danego

państwa lub regionu. Jeżeli chodzi o wymiar zewnętrzny, wsparcie w ramach instrumentu na rzecz zarządzania granicami i wiz będzie kierowane na zacieśnianie współpracy z państwami trzecimi oraz umacnianie kluczowych aspektów ich zdolności w zakresie ochrony granic i zarządzania granicami w obszarach będących przedmiotem zainteresowania polityki migracyjnej Unii i unijnych celów dotyczących bezpieczeństwa.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Podstawa prawna

Art. 3 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej stanowi, że „Unia zapewnia swoim obywatelom przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości bez granic wewnętrznych, w której zagwarantowana jest swoboda przepływu osób, w powiązaniu z właściwymi środkami w odniesieniu do kontroli granic zewnętrznych, azylu, imigracji, jak również zapobiegania i zwalczania przestępczości”.

Podstawę prawną proponowanego działania unijnego można znaleźć w wykazie środków zawartym w art. 77 ust. 2, a także w art. 79 ust. 2 lit. d) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), takich jak wspólna polityka wizowa, kontrole osób na granicach zewnętrznych, wszelkie środki mające na celu stopniowe wprowadzenie zintegrowanego systemu zarządzania granicami zewnętrznymi oraz zwalczanie handlu ludźmi.

Zwraca się również uwagę na art. 80 TFUE, w którym podkreślono, że te polityki Unii określone w rozdziale 2 tytułu 5 trzeciej części TFUE oraz ich wprowadzanie w życie podlegają zasadzie solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności między państwami członkowskimi, w tym również na płaszczyźnie finansowej.

Dodatkowo, w dniu 29 maja 2018 r. Komisja przyjęła wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów⁸, aby usprawnić koordynację i zharmonizować realizację wsparcia objętego zarządzaniem dzielonym, mając na celu przede wszystkim uproszczenie wdrażania polityki⁹. Niniejsze rozporządzenie będzie obejmowało również instrument na rzecz zarządzania granicami i wiz, jeżeli chodzi o część zarządzania dzielonego.

Różne fundusze unijne wdrażane w ramach zarządzania dzielonego dążą do komplementarnych celów i są zarządzane według tej samej metody, dlatego rozporządzenie (UE) .../... [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów] określa zestaw wspólnych zasad takich jak partnerstwo. Rozporządzenie to zawiera również wspólne elementy strategicznego planowania i programowania, w tym przepisy dotyczące umów o partnerstwie zawieranych z każdym państwem członkowskim, a także określa wspólne podejście zakładające nastawienie na realizację celów funduszy. Zawiera zatem warunki podstawowe oraz zasady monitorowania, sprawozdawczości i oceny. Określono także wspólne przepisy regulujące zasady kwalifikowalności i zarządzania finansowego oraz sposoby zarządzania i kontroli.

• Zmienna geometria

Środki proponowane na podstawie art. 77 ust. 2 TFUE stanowią rozwój dorobku Schengen. W związku z tym art. 4 Protokołu (nr 22) w sprawie stanowiska Danii stosuje się

⁸ Rozporządzenie (UE) .../...

⁹ COM(2018) 375 z 29 maja 2018.

w odniesieniu do tego państwa członkowskiego, a art. 4 Protokołu (nr 19) w sprawie dorobku Schengen włączonego w ramy Unii Europejskiej — w odniesieniu do Irlandii.

Proponowane środki stanowią rozwinięcie dorobku Schengen w dziedzinie granic i wiz, w ramach którego cztery kraje niebędące państwami członkowskimi są stowarzyszone na podstawie umów z Unią. Po przyjęciu, zgłoszeniu i uznaniu proponowane środki będą zatem zastosowanie także do tych czterech państw.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewylącznych)**

Zarządzanie granicami zewnętrznymi jest obszarem, w którym interwencja Unii niesie ze sobą wyraźną wartość dodaną w stosunku do prowadzonego w pojedynkę działania państw członkowskich. Unia ma lepsze warunki niż państwa członkowskie do stworzenia ram unijnej solidarności w odniesieniu do kontroli granicznej, polityki wizowej i zarządzania przepływami migracyjnymi oraz zapewnienia platformy rozwoju wspólnych systemów informatycznych wspierających wdrażanie tych polityk.

W tym kontekście wsparcie finansowe zapewnione na mocy niniejszego rozporządzenia przyczyni się w szczególności do wzmacniania potencjału krajowego i unijnego w tych obszarach. W związku z powyższym celem rozporządzenia jest między innymi:

- bardziej systematyczne wspieranie usług świadczonych przez poszczególne państwa członkowskie w zakresie zabezpieczania obszaru bez granic wewnętrznych;
- zacieśnienie współpracy między służbami granicznymi i innymi organami ścigania oraz
- zapewnienie, aby państwa członkowskie dysponowały bardziej specjalistycznym sprzętem, który mogą udostępnić Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej do wspólnych operacji mających na celu ochronę obszaru bez granic wewnętrznych.

Jest powszechnie uznane, że interwencje powinny odbywać się na odpowiednim szczeblu, a rola Unii nie powinna wykraczać poza to, co jest konieczne.

- **Proporcjonalność**

Wniosek jest zgodny z zasadą proporcjonalności i wchodzi w zakres działania w przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości określonej w tytule V TFUE. Cele i odpowiadające im poziomy finansowania są proporcjonalne do tego, co dany instrument ma osiągnąć. Działania przewidziane w niniejszym wniosku dotyczą europejskiego wymiaru zarządzania granicami i wspólnej polityki wizowej.

- **Wybór instrumentu**

Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady należy ustanowić instrument na rzecz zarządzania granicami i wiz jako część Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami.

3. WYNIKI OCEN *EX POST*, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Oceny *ex post* / oceny adekwatności obowiązującego prawodawstwa**

Niniejszy wniosek uwzględnia wyniki ocen poprzednich instrumentów finansowania w obszarze zarządzania granicami i wiz. Opiera się on na ocenie *ex post* Funduszu Granic Zewnętrznych, który był funduszem w okresie programowania 2007–2013, oraz na ocenie śródkresowej instrumentu Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego dotyczącego granic zewnętrznych i wiz (Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego – granice i wizy), który jest funduszem w obecnym okresie (2014–2020).

Jeśli chodzi o **skuteczność**, Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego – granice i wizy uznaje się za skuteczny w obszarach, w których jest stosowany: wspólnej polityce wizowej i zarządzaniu granicami. Fundusz przyczynił się do ułatwienia legalnego podróżowania i wzmocnienia krajowych zdolności państw członkowskich w zakresie wydawania wiz. W wielu państwach członkowskich jego dotychczasowy wkład we współpracę konsularną oraz wzmocnienie współpracy z państwami trzecimi był ograniczony. Opracowywanie wspólnej polityki wizowej wspierano przez ustanowienie i funkcjonowanie systemów informatycznych, ze szczególnym uwzględnieniem krajowych systemów informacji wizowej. Dzięki wspomnianemu funduszowi wzmocniono zdolności w zakresie zarządzania granicami na granicach zewnętrznych Unii, co z kolei pomogło zapewnić swobodny przepływ osób w obrębie strefy Schengen. Przyczynił się on do skuteczności kontroli na granicach zewnętrznych przez wsparcie środków ukierunkowanych na zakup, modernizację, aktualizację i wymianę urządzeń do kontroli i nadzoru granic. Głównie ze względu na czynniki zewnętrzne odnotowano niewielkie postępy w promowaniu opracowywania, wdrażania i egzekwowania polityk zapewniających brak jakiejkolwiek kontroli osób. Fundusz ułatwił współpracę między państwami członkowskimi, a współpraca między państwami członkowskimi a Europejską Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej, w tym zakup sprzętu do wykorzystania we wspólnych operacjach z pomocą funduszu, wzmocniły solidarność i dzielenie się odpowiedzialnością.

Ogólnie rzecz biorąc, z oceny dokonanej na podstawie dostępnych danych wynika, że wyniki interwencji osiągnięto rozsądnym kosztem, tak pod względem zasobów ludzkich, jak i finansowych. Większość państw członkowskich opowiada się jednak za potrzebą przedstawienia przez Komisję dodatkowych wytycznych dotyczących wdrażania funduszu. Dostrzeżone obciążenie administracyjne można uznać za czynnik ograniczający efektywność. Pomimo szeregu środków mających na celu uproszczenie i zmniejszenie obciążenia administracyjnego, państwa członkowskie nadal uważają, że obciążenie administracyjne jest wysokie, a wdrażanie uproszczonych opcji kosztów — problematyczne. W ramach zarządzania bezpośredniego odnotowano większe uproszczenie.

W następstwie kryzysu migracyjnego pierwotne uzasadnienie i cele funduszu są nadal **istotne**. Na etapie programowania i wdrażania wprowadzono odpowiednie mechanizmy reagowania na zmieniające się potrzeby. Elastyczność oferowana przez Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego – granice i wizy, polegająca na przesuwaniu środków pieniężnych między poszczególnymi celami, pozwoliła zaspokajać zmieniające się potrzeby. Państwa członkowskie opowiadają się jednak za jeszcze większą elastycznością wynikającą z usunięcia konieczności minimalnego przydziału środków na cele i zmniejszenia liczby celów krajowych.

Fundusz uznaje się za **spójny** z innymi interwencjami unijnymi i krajowymi. Na etapie programowania zapewniono spójność z innymi instrumentami unijnego finansowania. Aby zapewnić ciągłą spójność na etapie realizacji wprowadzono mechanizmy koordynacji. Kluczową rolę w zapewnianiu jej odgrywają komitety monitorujące i odpowiedzialne organy. Cele funduszu uzupełniają cele innych polityk krajowych. Na etapie programowania zaplanowano komplementarność z innymi instrumentami unijnego finansowania. Aby zapewnić komplementarność na etapie realizacji wprowadzono wprawdzie mechanizmy koordynacji, można by jednak jeszcze ją zwiększyć. Różne tryby wdrażania wzajemnie się uzupełniają.

Dzięki innowacyjnym inwestycjom w infrastrukturę i sprzęt fundusz pozwolił zapewnić **unijną wartość dodaną**. Wspierano z niego współpracę pomiędzy państwami członkowskimi. Działania szkoleniowe oferowane przez fundusz przyczyniły się do harmonizacji praktyk między państwami członkowskimi. Można było się spodziewać większej unijnej wartości dodanej w obszarach: współpracy konsularnej, współpracy z krajami niebędącymi członkami UE i systemów informatycznych.

Zrównoważony charakter działań finansowanych przez Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego – granice i wizy zależy od stałego finansowania unijnego, ponieważ finansowanie krajowe wydaje się być niewystarczające, aby zapewnić podobny poziom inwestycji. Szkolenia odgrywają ważną rolę w zapewnianiu trwałości działań w perspektywie długoterminowej.

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

W dniach od 10 stycznia 2018 r. do 9 marca 2018 r. przeprowadzono dwie specjalne otwarte konsultacje publiczne dotyczące funduszy UE w obszarach migracji i bezpieczeństwa. Ogółem respondenci zdecydowanie podkreślili potrzebę uproszczenia instrumentów finansowych w obszarze spraw wewnętrznych, większej elastyczności (szczególnie w zakresie zdolności reagowania na kryzysy migracyjne i związane z bezpieczeństwem) oraz zwiększenia finansowania i wsparcia w obszarach o wysokim poziomie podziału odpowiedzialności (takich jak zarządzanie granicami) lub współpracy między państwami członkowskimi i z odpowiednimi agencjami Unii. Z odpowiedzi wynika, że takie środki mogą poprawić skuteczność i wydajność instrumentów oraz zwiększyć wartość dodaną UE. Zainteresowane strony zwróciły też uwagę na potrzebę zwiększenia wpływu politycznego w dziedzinie spraw wewnętrznych w państwach niebędących członkami UE.

Przeprowadzono konsultacje z państwami członkowskimi i państwami uczestniczącymi w dorobku Schengen w ramach Komitetu Funduszu Azylu, Migracji i Integracji i Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego (przedstawiciele organów państw członkowskich odpowiedzialnych za Fundusz Azylu, Migracji i Integracji oraz Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego). Państwa członkowskie wyraziły opinie na temat głównych priorytetów finansowania, problemów, architektury funduszy i metod udzielania finansowania. Przeprowadzono również konsultacje z innymi kluczowymi zainteresowanymi stronami i beneficjentami Funduszu Azylu, Migracji i Integracji oraz Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego w ramach zarządzania bezpośredniego i pośredniego, takimi jak organizacje międzynarodowe i organizacje społeczeństwa obywatelskiego oraz właściwe agencje unijne.

Zainteresowane strony zgodziły się co, że osiągnięcie maksymalnej unijnej wartości dodanej wymaga, aby wydatki unijne odzwierciedlały priorytety i zobowiązania polityczne na poziomie UE i wspierały wdrażanie dorobku prawnego UE w dziedzinie spraw

wewnętrznych. Wezwały do udostępnienia wystarczających środków finansowych, aby sprostać aktualnym i nowo pojawiającym się wyzwaniom. Należy również udostępnić wystarczające środki finansowe dla odpowiednich agencji unijnych, stosownie do wzrostu ich działalności. Zainteresowane strony zgodziły się co do tego, że struktura funduszy powinna przewidywać większą elastyczność. Stwierdziły one, że powinno się utrzymać wieloletnie programy krajowe, aby zachować wystarczającą elastyczność pozwalającą reagować na zmieniające się okoliczności. Także organizacje pozarządowe były zdania, że należy kontynuować zarządzanie bezpośrednie.

Wspomniane konsultacje potwierdziły ogólny konsensus wśród głównych zainteresowanych stron co do konieczności zachowania szerokiego zakresu działań w zakresie finansowania UE w tym obszarze polityki, w tym w odniesieniu do jego wymiaru zewnętrznego, wzmocnienia wpływu polityki w zakresie spraw wewnętrznych, większego uproszczenia mechanizmów wdrażania i elastyczności, w szczególności w przypadku reagowania na sytuacje nadzwyczajne.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy fachowej**

Prace nad przyszłymi instrumentami finansowymi na potrzeby spraw wewnętrznych rozpoczęły się w 2016 r. i kontynuowane w 2017 r. i 2018 r. W ramach tych prac zewnętrzny wykonawca przeprowadził w 2017 r. w zakresie WRF badanie zatytułowane „Border management and visas beyond 2020” (Zarządzanie granicami i wizy po 2020 r.); a ocenę skutków również poparto analizą przeprowadzoną przez zewnętrznego wykonawcę we wrześniu 2017 r. W toku tych analiz zgromadzono dostępne wyniki ocen istniejących instrumentów finansowych i konsultacji z zainteresowanymi podmiotami, a także omówiono problemy, cele i warianty polityczne, w tym ich prawdopodobny wpływ, co było przedmiotem oceny skutków.

- **Ocena skutków**

Ocena skutków w odniesieniu do niniejszego wniosku dotyczyła Funduszu Azylu i Migracji, nowego Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i FZZG (składającego się z instrumentu na rzecz zarządzania granicami i wiz oraz instrumentu na rzecz sprzętu do kontroli celnej). Streszczenie oceny skutków i pozytywna opinia Rady ds. Kontroli Regulacyjnej są dostępne na stronie: <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/?fuseaction=ia&language=pl>.

W sprawozdaniu z oceny skutków analizowano poszczególne warianty polityczne pod kątem sposobów udzielania finansowania, zajmując się takimi kwestiami jak: spójność i komplementarność z innymi instrumentami finansowania UE, zewnętrzny wymiar finansowania w obszarze migracji i bezpieczeństwa, elastyczność w stabilnym otoczeniu finansowym (w tym instrumentu tematycznego), sposoby zarządzania, możliwość udzielenia pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych oraz ewentualny mechanizm przeglądu śródkresowego. Preferowaną opcją jest połączenie różnych wariantów na podstawie wyników i zaleceń zawartych w ocenie *ex post* poprzednich Funduszy i ocenie śródkresowej aktualnych Funduszy.

W sprawozdaniu z oceny skutków omówiono zalecenia sformułowane przez Radę ds. Kontroli Regulacyjnej. W umieszczonej poniżej tabeli przedstawiono najważniejsze uwagi i zalecenia dotyczące usprawnień w Funduszu Azylu i Migracji, Instrument na rzecz Zarządzania Granicami i Wiz (w ramach Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami)

i Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz wyjaśniono, jakie zmiany wprowadzono do sprawozdania z oceny skutków, aby uwzględnić te uwagi i zalecenia.

Najważniejsze uwagi Rady ds. Kontroli Regulacyjnej	Zmiany do sprawozdania z oceny skutków
W sprawozdaniu nie wyjaśniono, w jaki sposób coraz większe kompetencje UE w obszarze [spraw wewnętrznych] i rosnąca rola agencji wpłyną na ogólny system.	W sprawozdaniu wprowadzono zmiany w odniesieniu do Funduszu Azylu i Migracji, Instrumentu na rzecz Zarządzania Granicami i Wiz (w ramach Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami, FZZG) i Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, aby wyjaśnić, jak poszerzenie kompetencji UE i większa rola agencji wpływają na zadania poszczególnych Funduszy (sekcja 3.2). Agencje do spraw wewnętrznych pełniące kluczową rolę we wdrażaniu polityki Unii w dziedzinie migracji i bezpieczeństwa będą miały ważną rolę do odegrania na etapie programowania programów krajowych, a wyniki ich działań w zakresie monitorowania zostaną wykorzystane w przeglądzie śródkresowym. Poszerzony mandat agencji nie miałby na celu zastąpienia obecnych zadań wykonywanych przez państwa członkowskie, lecz usprawnienie i podniesienie jakości działań Unii i państw członkowskich w obszarze migracji, zarządzania granicami i bezpieczeństwa.
Dalsze uwagi i zalecenia dotyczące usprawnień	Zmiany do sprawozdania z oceny skutków
1) W sprawozdaniu należy przedstawić główne zmiany w strukturze programu i priorytetach w stosunku do bieżącego okresu programowania. Ponadto należy wyjaśnić zakres zewnętrznego komponentu programu, tj. komplementarność z instrumentami zewnętrznymi.	W sprawozdaniu wprowadzono zmiany, aby odzwierciedlało ono najważniejsze zmiany w strukturze programu w stosunku do bieżącego okresu programowania (sekcja 3.2) i objaśniało zakres zewnętrznego komponentu i jego komplementarności z instrumentami zewnętrznymi (sekcja 3.3). Cele Funduszy opierają się na zakresie poprzednich funduszy, który zasadniczo uznano za dostatecznie szeroki, by wspierać wdrażanie priorytetów politycznych UE przy zapewnieniu europejskiej wartości dodanej. Dostosowania priorytetów i działań odzwierciedlają rozwój polityki i potrzebę synergii z innymi funduszami UE. Interwencje w zewnętrzny wymiar będą opracowywane i realizowane z zachowaniem spójności z działaniami zewnętrznymi i polityką zagraniczną UE, zwłaszcza z instrumentem zewnętrznym UE.
2) W sprawozdaniu należy także wyjaśnić, w jaki sposób poszerzenie kompetencji UE i większa rola agencji rzutują na znaczenie odnośnych programów. Czy w efekcie wzrasta konieczność działań na szczeblu krajowym, przekazanie zadań agencjom, czy też zmniejsza się priorytetowe znaczenie niektórych interwencji?	Zmiany wprowadzone do sprawozdania odzwierciedlające najważniejsze uwagi Rady ds. Kontroli Regulacyjnej przedstawiono powyżej.
3) Rada rozumie, że w momencie przygotowywania sprawozdania nowy mechanizm dotyczący rezerw	W sprawozdaniu wprowadzono zmiany, aby zawierało ono aktualne informacje i objaśnienia na

na wykonanie znajdował się nadal w fazie rozwoju. Ostateczna wersja sprawozdania powinna jednak zawierać aktualne informacje i objaśnienia na temat wybranego mechanizmu, a także zawierać jego uzasadnienie w świetle doświadczeń zebranych na podstawie innych funduszy UE (zgodnie z ustnymi wyjaśnieniami Rady).	temat preferowanego mechanizmu, biorąc pod uwagę doświadczenie zdobyte przy okazji innych funduszy UE i rozwój sytuacji w trakcie przygotowywania przyszłego rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów (sekcja 4.1.4). W preferowanym wariantcie nie przedstawiono specjalnej rezerwy na wykonanie. Uwzględniono minimalny poziom realizacji finansowej na potrzeby przydziału dodatkowego finansowania dostosowania technicznego w okresie śródterminowym, natomiast elementy związane z wynikami zostałyby wzięte pod uwagę przy dostarczaniu dodatkowego finansowania za pośrednictwem instrumentu tematycznego.
4) W sprawozdaniu należy wyjaśnić, w jaki sposób nowy mechanizm w sytuacjach nadzwyczajnych będzie działał w ramach puli środków każdego z trzech funduszy na rzecz migracji i bezpieczeństwa. Wykorzystanie pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych powinno być ograniczone z uwagi na nową elastyczność przewidzianą w instrumencie tematycznym. W sprawozdaniu należy wyjaśnić przewagę tego mechanizmu nad finansowaniem w sytuacjach nadzwyczajnych w poprzednim okresie programowania.	W sprawozdaniu wprowadzono zmiany, aby wyjaśnić sposób działania nowego mechanizmu w sytuacjach nadzwyczajnych (sekcja 4.1.3). Pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych świadczona za pośrednictwem Funduszy powinna się wzajemnie uzupełniać z rezerwą na pomoc nadzwyczajną (na poziomie budżetu UE). Z uwagi na elastyczność przewidzianą w instrumencie tematycznym zakłada się, że wykorzystanie pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych jest bardziej ograniczone niż w bieżącym okresie programowania. Pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych można realizować w ramach zarządzania dzielonego, bezpośredniego lub pośredniego.
5) Zasady monitorowania nie są dobrze opracowane. W sprawozdaniu należy wyjaśnić, w jaki sposób będzie się definiować i mierzyć udaną realizację programów.	W sprawozdaniu wprowadzono zmiany (sekcja 5), aby przedstawić, w jaki sposób mierzona będzie skuteczność programów. Pomiar skuteczności będzie się opierał na celach wyznaczonych przez Komisję i państwa członkowskie, uzgodnionych w programach krajowych, a następnie na pomiarze postępów w osiąganiu tych celów, przy użyciu wskaźników produktu i rezultatu zawartych we wnioskach ustawodawczych. Wymogi dotyczące sprawozdawczości w ramach zarządzania dzielonego w rozporządzeniu w sprawie wspólnych przepisów.

• **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

Rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów¹⁰ zapewni uproszczenie instrumentu przez zastosowanie, w miarę możliwości, wspólnych przepisów dotyczących wdrażania programów. Ponadto będzie się zachęcać państwa członkowskie do korzystania z jeszcze bardziej uproszczonych form kosztów. Usprawnione zostanie podejście do audytu, aby dobór próby audytowej był w większym stopniu oparty na analizie ryzyka i aby stosowano zasadę pojedynczego audytu w celu ograniczenia obciążenia administracyjnego.

¹⁰ Dz.U. L [...] z [...], s. [...].

Dalsze uproszczenie w ramach zarządzania bezpośredniego będzie możliwe dzięki korzystaniu ze wspólnych narzędzi informatycznych dostępnych w całej Komisji (systemu cyfrowego zarządzania dotacjami (e-dotacje)).

- **Prawa podstawowe**

Wsparcie finansowe z budżetu Unii jest niezbędne, by wdrożyć europejskie zintegrowane zarządzanie granicami, aby wspierać państwa członkowskie w ich wysiłkach na rzecz skutecznego zarządzania przekraczaniem granic zewnętrznych oraz w celu rozwiązywania problemów związanych z migracją i potencjalne przyszłe zagrożenia na tych granicach, pomagając tym samym w zwalczaniu poważnej przestępczości o wymiarze transgranicznym. Do podanych wyżej cele będzie się dążyć w pełnym poszanowaniu zobowiązań Unii w obszarze praw podstawowych. Będzie to ściśle monitorowane na etapie wdrażania Funduszu.

4. WPLYW NA BUDŻET

Wniosek Komisji w sprawie kolejnych wieloletnich ram finansowych obejmuje kwotę 8 018 000 000 EUR (według cen bieżących) na instrument na rzecz zarządzania granicami i wiz na lata 2021-2027.

Wdrożenie będzie realizowane w ramach zarządzania dzielonego, bezpośredniego lub pośredniego. Zasoby ogólne zostaną przydzielone w następujący sposób: około 60 % na programy państw członkowskich, realizowane w ramach zarządzania dzielonego, a 40 % na instrument tematyczny, na działania szczególne na poziomie krajowym i transnarodowym, działania Unii i pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych. Z puli środków finansowych na instrument tematyczny wspierana będzie też pomoc techniczna z inicjatywy Komisji.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Usprawnione zostaną ramy monitorowania i oceny, między innymi dzięki lepszej metodzie monitorowania inwestycji w ramach odnośnych funduszy unijnych, tak aby zachęcać do terminowego wykonania programów oraz zagwarantować, że przeprowadzone oceny będą wносиły faktyczny wkład we wszelkie przyszłe przeglądy interwencji politycznych. W tym celu wykorzystane zostaną lepsze wskaźniki, mechanizmy motywujące do osiągania wyników oraz zacieśniona zostanie współpraca z odnośnymi partnerami. Ocenę śródkresową i ocenę retrospektywną przeprowadzi Komisja. Oceny te będą przeprowadzane zgodnie z pkt 22 i 23 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 13 kwietnia 2016 r., w którym trzy instytucje potwierdziły, że ocena obowiązującego ustawodawstwa i polityki powinna stanowić podstawę dla oceny skutków poszczególnych wariantów dalszych działań. W ramach ocen przeanalizowane zostaną skutki instrumentu w praktyce w oparciu o wskaźniki i cele końcowe oraz szczegółową analizę tego, w jakim stopniu instrument można uznać za przydatny, skuteczny i wydajny i w jakim stopniu zapewnia on wystarczającą wartość dodaną UE i jest spójny z innymi politykami UE. Oceny obejmą wyciągnięte wnioski w celu zidentyfikowania wszelkich kwestii lub jakichkolwiek możliwości dalszego ulepszenia działań lub ich wyników oraz w celu zmaksymalizowania wpływu instrumentu.

Państwa członkowskie mają składać sprawozdania na temat realizacji swoich programów zgodnie z metodami określonymi w niniejszym rozporządzeniu i rozporządzeniu w sprawie wspólnych przepisów.

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

W *Rozdziale I – Przepisy ogólne* wnioskowanego rozporządzenia określa jego cel, zakres i najważniejsze definicje. Określono tam również cele końcowe rozporządzenia. Proponowany zakres tych artykułów opiera się w dużej mierze na obecnym rozporządzeniu dotyczącym granic i wiz jako części Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, uwzględniając przy tym nowe zmiany w polityce, takie jak utworzenie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej, w tym Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej, unowocześnienie wspólnej polityki wizowej oraz rozwój nowych wielkoskalowych systemów informatycznych i ich interoperacyjność. Duży nacisk kładzie się na wspieranie działań o wymiarze europejskim.

W *Rozdziale II – Ramy finansowania i ramy wdrażania* określono ogólne zasady wsparcia udzielanego zgodnie z rozporządzeniem i przedstawiono znaczenie spójności i komplementarności z odnośnymi instrumentami finansowania UE. Określono w nim metody realizacji działań wspieranych w ramach rozporządzenia: zarządzanie dzielone, bezpośrednie i pośrednie. Wnioskowane połączenie metod realizacji opiera się na pozytywnych doświadczeniach związanych z wykorzystaniem takiego połączenia w trakcie wdrażania bieżącego instrumentu finansowania.

W pierwszej sekcji tego rozdziału przedstawiono wspólne przepisy. We wniosku podano kwotę puli środków finansowych przeznaczonych na instrument i jej wykorzystanie zgodnie z różnymi ustaleniami dotyczącymi wdrażania.

W drugiej części przedstawiono ramy wdrażania części instrumentu objętej zarządzaniem dzielonym, w szczególności w odniesieniu do programów państw członkowskich. Opisano również warunki mające zastosowanie do działań wspieranych w ramach rozporządzenia takie jak warunki zakupu sprzętu i organizowania szkoleń. W sekcjach szczegółowo opisano ustalenia dotyczące przeglądu śródkresowego programów państw członkowskich, a także realizacji działań szczególnych i wsparcia operacyjnego, w tym specjalnego programu tranzytowego.

W trzeciej sekcji określono przepisy dotyczące działań realizowanych w ramach zarządzania bezpośredniego i pośredniego, natomiast w czwartej sekcji ustanowiono przepisy dotyczące pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych, które mogą być realizowane w ramach zarządzania dzielonego, bezpośredniego lub pośredniego.

W czwartej i piątej sekcji określono niezbędne przepisy dotyczące wymogów w zakresie monitorowania, sprawozdawczości, informacji i komunikacji oraz oceny.

W *Rozdziale III – Przepisy przejściowe i końcowe* określono przepisy dotyczące przekazania uprawnień Komisji do przyjmowania aktów delegowanych oraz w sprawie procedury komitetowej. Przewiduje się, że rozporządzenie będzie wiążące w całości i bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich od dnia 1 stycznia 2021 r.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

ustanawiające, w ramach Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami, instrument wsparcia finansowego na rzecz zarządzania granicami i wiz

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 77 ust. 2 i art. 79 ust. 2 lit. d),

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹¹,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów¹²,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W kontekście zmieniających się wyzwań w zakresie migracji w Unii Europejskiej, jak również ze względu na obawy dotyczące bezpieczeństwa pierwszorzędne znaczenie ma zachowanie wyważonej równowagi między swobodnym przepływem osób z jednej strony a bezpieczeństwem z drugiej. Cel Unii, który polega na zapewnieniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa w przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości zgodnie z art. 67 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), należy osiągnąć między innymi poprzez wspólne środki związane z przekraczaniem granic wewnętrznych przez osoby i z kontrolami na granicach zewnętrznych, a także poprzez wspólną politykę wizową.
- (2) Zgodnie z art. 80 TFUE te polityki oraz ich wprowadzanie w życie podlegają zasadzie solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności między państwami członkowskimi, w tym również na płaszczyźnie finansowej.
- (3) W deklaracji rzymskiej podpisanej dnia 25 września 2017 r. przywódcy 27 państw członkowskich potwierdzili swoje zaangażowanie w tworzenie bezpiecznej i pewnej Unii, w której wszyscy obywatele czują się bezpiecznie i mogą się swobodnie przemieszczać, w której granice zewnętrzne są chronione, która prowadzi efektywną, odpowiedzialną i zrównoważoną politykę migracyjną, z poszanowaniem norm międzynarodowych; Unii, która jest zdecydowana zwalczać terroryzm i przestępczość zorganizowaną.
- (4) Celem polityki Unii w dziedzinie zarządzania granicami zewnętrznymi jest opracowanie i wdrożenie europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami na poziomie krajowym i unijnym, będącego warunkiem koniecznym swobody przepływu osób w obrębie Unii oraz podstawowym elementem przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości.

¹¹ Dz.U. C z , s. .

¹² Dz.U. C z , s. .

- (5) W celu poprawy zarządzania migracjami i bezpieczeństwa konieczne jest zintegrowane zarządzanie granicami w Europie, realizowane przez Europejską Straż Graniczną i Przybrzeżną, ustanowioną rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1624¹³, składającą się z Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz organów krajowych odpowiedzialnych za zarządzanie granicami, w tym straży przybrzeżnej w zakresie, w jakim wykonuje ona zadania związane z kontrolą granic.
- (6) W komunikacie Komisji zatytułowanym „Europejski program w zakresie migracji”¹⁴ za jeden z głównych celów unijnej reakcji na sytuację w tych obszarach uznano ułatwienie legalnego podróżowania, przy jednoczesnym zapobieganiu migracji nieuregulowanej i zagrożeniom bezpieczeństwa.
- (7) W dniu 15 grudnia 2016 r.¹⁵ Rada Europejska zaapelowała o dalsze efekty prac nad interoperacyjnością unijnych systemów informacyjnych i baz danych. W dniu 23 czerwca 2017 r. Rada Europejska¹⁶ podkreśliła potrzebę zwiększenia interoperacyjności baz danych, a w dniu 12 grudnia 2017 r. Komisja przyjęła wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie ustanowienia ram interoperacyjności między systemami informacyjnymi UE¹⁷.
- (8) Aby zachować integralność strefy Schengen i wzmocnić jej funkcjonowanie, państwa członkowskie zostały zobowiązane, od dnia 6 kwietnia 2017 r., przeprowadzać systematyczne kontrole danych obywateli UE przekraczających granice zewnętrzne UE, przeszukując odpowiednie bazy danych. Komisja wydała ponadto zalecenie dla państw członkowskich dotyczące lepszego wykorzystania kontroli policyjnych i współpracy transgranicznej.
- (9) Wsparcie finansowe z budżetu Unii jest niezbędne, by wdrożyć europejskie zintegrowane zarządzanie granicami, aby wspierać państwa członkowskie w skutecznym zarządzaniu przekraczaniem granic zewnętrznych oraz w celu rozwiązania problemów związanych z migracją i potencjalne przyszłe zagrożenia na tych granicach, przyczyniając się tym samym do zwalczania poważnej przestępczości o wymiarze transgranicznym przy pełnym poszanowaniu praw podstawowych.
- (10) Państwa członkowskie powinny otrzymać odpowiednie wsparcie finansowe z Unii, aby propagować realizację europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami składającego się z komponentów określonych zgodnie z art. 4 rozporządzenia (UE) 2016/1624: kontroli granicznej, poszukiwania i ratowania podczas ochrony granic, analizy ryzyka, współpracy między państwami członkowskimi (wspieranej i koordynowanej przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej), współpracy międzyagencyjnej (w tym regularnej wymiany informacji), współpracy z państwami trzecimi, środków technicznych i operacyjnych w obrębie strefy Schengen związanych z kontrolą graniczną i służących skuteczniejszemu rozwiązywaniu problemu nielegalnej imigracji oraz skuteczniejszemu zwalczaniu przestępczości transgranicznej, stosowania najnowszej technologii, mechanizmów kontroli jakości i mechanizmów solidarnościowych – oraz w celu zapewnienia, aby zintegrowane zarządzanie granicami funkcjonowało w praktyce.

¹³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1624 z dnia 14 września 2016 r. w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 i uchylające rozporządzenie (WE) nr 863/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady, rozporządzenie Rady (WE) nr 2007/2004 i decyzję Rady 2005/267/WE (Dz.U. L 251 z 16.9.2016, s. 1).

¹⁴ COM(2015) 240 final z 13 maja 2015 r.

¹⁵ <http://www.consilium.europa.eu/pl/press/press-releases/2016/12/15/euco-conclusions-final/>

¹⁶ [Konkluzje Rady Europejskiej](#), 22–23 czerwca 2017 r.

¹⁷ COM(2017) 794 final.

- (11) Ze względu na fakt, że organy celne państw członkowskich podejmują się wykonywania coraz większej liczby zadań, które często dotyczą również dziedziny bezpieczeństwa i odbywają się na granicy zewnętrznej, należy zapewnić, aby kontrole graniczne i kontrole celne na granicach zewnętrznych były przeprowadzane w sposób jednolity oraz udzielić odpowiedniego unijnego wsparcia finansowego dla państw członkowskich. Działanie to nie tylko wzmocni kontrole celne, lecz również ułatwi zgodną z prawem wymianę handlową, przyczyniając się do utrzymania bezpiecznej i wydajnej unii celnej.
- (12) Konieczne jest zatem ustanowienie funduszu zastępującego Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego na lata 2014–2020, ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 515/2014¹⁸, przez ustanowienie Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami („Funduszu”).
- (13) Z powodu specyfiki prawnej właściwej tytułowi V TFUE oraz ze względu na fakt, że istnieją różne podstawy prawne polityk w zakresie granic zewnętrznych i kontroli celnej, ustanowienie Funduszu jako jednolitego instrumentu nie jest możliwe z prawnego punktu widzenia.
- (14) Należy zatem ustanowić fundusz w postaci kompleksowych ram dla unijnego wsparcia finansowego w dziedzinie zarządzania granicami i wiz, które to ramy obejmują instrument wsparcia finansowego na rzecz zarządzania granicami („instrument”) ustanowiony niniejszym rozporządzeniem, a także instrument wsparcia finansowego na rzecz sprzętu do kontroli celnej, ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr .../...¹⁹. Ramy należy uzupełnić rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) .../... [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów]²⁰, do którego niniejsze rozporządzenie powinno się odwoływać w zakresie przepisów dotyczących zarządzania dzielonego.
- (15) Instrument należy wdrażać z pełnym poszanowaniem praw i zasad zapisanych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej oraz międzynarodowych zobowiązań Unii w zakresie praw podstawowych.
- (16) Instrument należy ustanowić w oparciu o rezultaty i inwestycje osiągnięte przy wsparciu poprzednich instrumentów: Fundusz Granic Zewnętrznych na lata 2007–2013, ustanowiony decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady nr 574/2007/WE²¹, oraz instrument dotyczący granic zewnętrznych i wiz w ramach Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego na lata 2014–2020, ustanowiony rozporządzeniem (UE) nr 515/2014²², i należy go rozszerzyć w taki sposób, aby uwzględnić najnowsze zmiany.
- (17) Aby zapewnić jednolitą i wysokiej jakości kontrolę granic zewnętrznych oraz ułatwić legalne podróżowanie przez granice zewnętrzne, instrument powinien przyczyniać się do rozwoju europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami obejmującego wszystkie środki – związane z polityką, prawem, systematyczną współpracą, podziałem obciążeń, oceną warunków i zmieniających się miejsc tranzytu nielegalnych imigrantów, personelem, sprzętem i technologią – realizowane na różnych poziomach przez właściwe organy państw członkowskich i Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej, we współpracy z innymi podmiotami, takimi jak państwa trzecie i inne organy UE, w szczególności

¹⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 515/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiające, w ramach Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, instrument na rzecz wsparcia finansowego w zakresie granic zewnętrznych i wiz oraz uchylające decyzję nr 574/2007/WE (Dz.U. L 150 z 20.5.2014, s. 143).

¹⁹ Dz.U. L [...] z [...], s. [...].

²⁰ Dz.U. L [...] z [...], s. [...].

²¹ Dz.U. L 144 z 6.6.2007, s. 22.

²² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 515/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiające, w ramach Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, instrument na rzecz wsparcia finansowego w zakresie granic zewnętrznych i wiz oraz uchylające decyzję nr 574/2007/WE (Dz.U. L 150 z 20.5.2014, s. 143).

z Europejską Agencją ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości (eu-LISA), Europolem i organizacjami międzynarodowymi.

- (18) Instrument powinien przyczyniać się do zwiększenia wydajności rozpatrywania wniosków wizowych pod względem wykrywania i oceny zagrożeń związanych z bezpieczeństwem i migracją nieuregulowaną, jak również do ułatwienia procedur wizowych dla osób podróżujących w dobrej wierze. W szczególności instrument powinien zapewnić pomoc finansową na wsparcie cyfryzacji rozpatrywania wniosków wizowych w celu ustanowienia szybkich, bezpiecznych i przyjaznych użytkownikowi procedur wizowych – z korzyścią zarówno dla osób składających wnioski wizowe, jak i dla konsulatów. Instrument powinien także posłużyć do zapewnienia opieki konsularnej UE na całym świecie. Z instrumentu należy również przeznaczyć środki na jednolite wdrożenie wspólnej polityki wizowej oraz jej zreformowanie.
- (19) Instrument powinien wspierać środki podejmowane na terytorium państw strefy Schengen powiązane z kontrolą granic i stanowiące element rozwoju wspólnego zintegrowanego systemu zarządzania granicami, który wzmacnia ogólne funkcjonowanie strefy Schengen.
- (20) W celu poprawy zarządzania granicami zewnętrznymi, aby przyczynić się do zwalczania migracji nieuregulowanej i jej zapobiegania oraz do podwyższenia poziomu bezpieczeństwa w przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości w Unii, instrument powinien wspierać rozwój wielkoskalowych systemów informatycznych, w oparciu o istniejące lub nowe systemy informatyczne. Powinien także przyczynić się do stworzenia interoperacyjności między tymi systemami informacyjnymi UE (system wjazdu/wyjazdu (EES)²³, wizowy system informacyjny (VIS)²⁴, europejski system informacji o podróżach oraz zezwoleń na podróż (ETIAS)²⁵, Eurodac²⁶, System Informacyjny Schengen (SIS)²⁷ oraz europejski system przekazywania informacji z rejestrów karnych o obywatelach państw trzecich (ECRIS-TCN)²⁸) w państwach członkowskich, aby te unijne systemy informacyjne i zawarte w nich dane wzajemnie się uzupełniały. Instrument powinien również ułatwić konieczne zmiany na szczeblu krajowym w następstwie wdrożenia komponentów interoperacyjności na szczeblu centralnym (europejski portal wyszukiwania (ESP), wspólny serwis kojarzenia danych biometrycznych (shared BMS), wspólne repozytorium tożsamości (CIR) oraz moduł wykrywający multiplikację tożsamości (MID))²⁹.
- (21) Instrument powinien uzupełniać i wzmacniać działania w celu wdrożenia europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami zgodnie ze wspólną odpowiedzialnością i solidarnością między państwami członkowskimi i Europejską Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej, które wspólnie stanowią dwa filary Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej. Oznacza to

²³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2226 z dnia 30 listopada 2017 r. ustanawiające system wjazdu/wyjazdu (EES) w celu rejestrowania danych dotyczących wjazdu i wyjazdu obywateli państw trzecich przekraczających granice zewnętrzne państw członkowskich i danych dotyczących odmowy wjazdu w odniesieniu do takich obywateli oraz określające warunki dostępu do EES na potrzeby ochrony porządku publicznego i zmieniające konwencję wykonawczą do układu z Schengen i rozporządzenia (WE) nr 767/2008 i (UE) nr 1077/2011 (Dz.U. L 327 z 9.12.2017, s. 20).

²⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 767/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie Wizowego Systemu Informacyjnego (VIS) oraz wymiany danych pomiędzy państwami członkowskimi na temat wiz krótkoterminowych (rozporządzenie w sprawie VIS) (Dz.U. L 218 z 13.8.2008, s. 60).

²⁵ COM(2016) 731 final z 16 listopada 2016.

²⁶ COM(2016) 272 final/2 z 4 maja 2016.

²⁷ COM(2016) 881 final, 882 final i 883 final z 21 grudnia 2016.

²⁸ COM(2017) 344 final z 29 czerwca 2017.

²⁹ COM(2017) 794 final z 12 grudnia 2017.

w szczególności, że przy opracowywaniu programów państwa członkowskie powinny wziąć pod uwagę narzędzia analityczne oraz wytyczne operacyjne i techniczne opracowane przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej, jak również opracowane przez nią programy szkoleniowe, takie jak wspólne podstawowe programy szkolenia funkcjonariuszy straży granicznej, w tym ich elementy odnoszące się do praw podstawowych i dostępu do ochrony międzynarodowej. W celu wypracowania komplementarności między tą misją a obowiązkami państw członkowskich w zakresie kontroli granic zewnętrznych, jak również w celu zapewnienia spójności i uniknięcia niegospodarności, Komisja powinna konsultować się z Europejską Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej w sprawie projektów programów krajowych przekazywanych przez państwa członkowskie, w zakresie w jakim są one objęte kompetencjami agencji, a w szczególności w zakresie działań finansowanych w ramach wsparcia operacyjnego.

- (22) Instrument powinien wspierać wdrożenie podejścia opartego na hotspotach, jak określono w komunikacie Komisji „Europejski program w zakresie migracji” i potwierdzono przez Radę Europejską w dniach 25–26 czerwca 2015 r.³⁰. Podejście oparte na hotspotach zapewnia wsparcie operacyjne dla państw członkowskich, które doświadczają nieproporcjonalnej presji migracyjnej na granicach zewnętrznych Unii. Oferuje zintegrowaną, kompleksową i ukierunkowaną pomoc w duchu solidarności i wspólnej odpowiedzialności, jak również w celu ochrony integralności obszaru Schengen.
- (23) Aby umacniać solidarność w obszarze Schengen jako całości oraz w duchu wspólnej odpowiedzialności za ochronę granic zewnętrznych Unii, w obszarach, w których zidentyfikowano niedociągnięcia lub zagrożenia, w szczególności w następstwie przeprowadzenia oceny stosowania dorobku Schengen zgodnie z rozporządzeniem Rady (UE) nr 1053/2013³¹, zainteresowane państwa członkowskie powinny podjąć odpowiednie działania, wykorzystując zasoby w ramach swojego programu, aby wdrożyć zalecenia przyjęte zgodnie z tym rozporządzeniem oraz z ocenami narażenia przeprowadzonymi przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej zgodnie z art. 13 rozporządzenia (UE) 2016/1624.
- (24) Instrument powinien wyrażać solidarność i wspólną odpowiedzialność poprzez pomoc finansową dla tych państw członkowskich, które w pełni stosują przepisy Schengen dotyczące granic zewnętrznych i wiz, jak również dla tych, które przygotowują się do pełnego udziału w Schengen, oraz powinien być wykorzystywany przez państwa członkowskie w interesie wspólnej unijnej polityki zarządzania granicami zewnętrznymi.
- (25) Zgodnie z protokołem nr 5 do Aktu przystąpienia z 2003 r.³² w sprawie tranzytu osób drogą lądową między Obwodem Kaliningradzkim a innymi częściami Federacji Rosyjskiej, instrument powinien pokrywać wszelkie dodatkowe koszty ponoszone z tytułu wdrażania szczególnych przepisów dorobku Unii przewidzianego w przypadku takiego tranzytu, a mianowicie rozporządzenia Rady (WE) 693/2003³³ i rozporządzenia Rady (WE) 694/2003³⁴. Potrzeba stałego wsparcia finansowego z tytułu niepobranych opłat powinna być jednak zależna od obowiązywania reżimu wizowego między Unią a Federacją Rosyjską.

³⁰ EUCO 22/15 CO EUR 8 CONCL 3.

³¹ Rozporządzenie Rady (UE) nr 1053/2013 z dnia 7 października 2013 r. w sprawie ustanowienia mechanizmu oceny i monitorowania w celu weryfikacji stosowania dorobku Schengen (Dz.U. L 295 z 6.11.2013, s. 27).

³² Dz.U. L 236 z 23.9.2003, s. 946.

³³ Rozporządzenie Rady (WE) nr 693/2003 z dnia 14 kwietnia 2003 r. ustanawiające ściśle określony uproszczony dokument tranzytowy (FTD), uproszczony kolejowy dokument tranzytowy (FRTD) oraz zmieniające Wspólne instrukcje konsularne i Wspólny podręcznik (Dz.U. L 99 z 17.4.2003, s. 8).

³⁴ Rozporządzenie Rady (WE) nr 694/2003 z dnia 14 kwietnia 2003 r. w sprawie jednolitych wzorów uproszczonego dokumentu tranzytowego (FTD) i uproszczonego kolejowego dokumentu tranzytowego (FRTD) przewidzianych w rozporządzeniu (WE) nr 693/2003 (Dz.U. L 99 z 17.4.2003, s. 15).

- (26) Aby przyczynić się do realizacji celu polityki instrumentu, państwa członkowskie powinny zapewnić, aby: w programach uwzględniono szczególne cele instrumentu, wyznaczone priorytety były zgodne z ustalonymi priorytetami UE i środkami wykonawczymi określonymi w załączniku II oraz podział zasobów między cele i działania był proporcjonalny do wyzwań i potrzeb, którym te państwa muszą sprostać.
- (27) Należy dążyć do synergii, spójności i efektywności w stosunku do innych funduszy UE oraz unikać nakładania się działań.
- (28) Powrót obywateli państw trzecich, którzy podlegają decyzji nakazującej powrót wydanej przez państwo członkowskie, jest jednym z elementów europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami, jak określono w rozporządzeniu (UE) 2016/1624. Ze względu jednak na swój charakter i cel środki w zakresie powrotów znajdują się poza zakresem wsparcia przewidzianego w instrumencie i są objęte rozporządzeniem (UE) .../... [nowy FAM]³⁵.
- (29) Aby podkreślić istotną rolę, jaką organy celne państw członkowskich odgrywają na granicach zewnętrznych, i aby zapewnić im wystarczające środki do wykonywania szerokiego zakresu zadań na tych granicach, instrument wsparcia finansowego na rzecz sprzętu do kontroli celnej ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr .../... [nowy Fundusz ds. Sprzętu do Kontroli Celnej] powinien dostarczyć tym organom krajowym finansowanie konieczne do zainwestowania w sprzęt do przeprowadzania kontroli celnych, jak również sprzęt, który – oprócz kontroli celnej – może służyć również innym celom, takim jak kontrola granic.
- (30) Większość sprzętu do kontroli celnej może nadawać się, w równym stopniu lub w okazjonalnych przypadkach, do kontroli zgodności z innymi przepisami, takimi jak przepisy dotyczące zarządzania granicami, wiz lub współpracy policyjnej. Fundusz Zintegrowanego Zarządzania Granicami ustanowiono zatem w formie dwóch uzupełniających się instrumentów o niepokrywającym się, lecz spójnym zakresie, jeśli chodzi o zakup sprzętu. Z jednej strony instrument na rzecz zarządzania granicami i wiz ustanowiony niniejszym rozporządzeniem wykluczy sprzęt, który może być wykorzystywany zarówno do zarządzania granicami, jak i kontroli celnej. Z drugiej strony instrument na rzecz sprzętu do kontroli celnej nie tylko będzie wspierał finansowo sprzęt przeznaczony głównie do kontroli celnych, lecz umożliwi również jego wykorzystanie do dodatkowych celów, takich jak kontrola granic i bezpieczeństwo. Podział ról pogłębi współpracę międzyagencyjną w ramach podejścia opartego na europejskim zintegrowanym zarządzaniu granicami, o której mowa w art. 4 lit. e) rozporządzenia (UE) 2016/1624, umożliwiając tym samym organom celnym i straży granicznej wspólne działanie i maksymalizację skutków dla budżetu unijnego przez wspólne wykorzystanie i interoperacyjność sprzętu do kontroli.
- (31) Ochronę granicy na morzu uznaje się za funkcję straży przybrzeżnej wykonywaną na obszarze morskim Unii. Organy krajowe pełniące funkcje straży przybrzeżnej są również odpowiedzialne za szerokie spektrum zadań, które mogą obejmować bezpieczeństwo na morzu, ochronę na morzu, działania poszukiwawcze i ratownicze na morzu, kontrolę granic morskich, kontrolę rybołówstwa morskiego, kontrolę celną na morzu, ogólne ściganie przestępstw na morzu i ochronę środowiska morskiego, lecz nie będą ograniczone wyłącznie do tych działań. Szeroki zakres funkcji straży granicznej oznacza, że podlegają one różnym politykom Unii, które powinny dążyć do synergii, aby osiągnąć bardziej skuteczne i wydajne rezultaty.
- (32) W uzupełnieniu unijnej współpracy w zakresie funkcji straży przybrzeżnej między Europejską Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej, ustanowioną rozporządzeniem (UE) 2016/1624,

³⁵ Dz.U. L [...] z [...], s. [...].

Europejską Agencją Bezpieczeństwa Morskiego, ustanowioną rozporządzeniem (WE) 1406/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady³⁶, oraz Europejską Agencją Kontroli Rybołówstwa, ustanowioną rozporządzeniem Rady (WE) nr 768/2005³⁷, spójność działań w obszarze morskim należy również poprawić na szczeblu krajowym. Synergia między poszczególnymi podmiotami działającymi na morzu powinna być zgodna ze strategią europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami i strategią bezpieczeństwa morskiego.

- (33) Aby wzmocnić komplementarność i zwiększyć spójność działań morskich, jak również aby uniknąć powielania wysiłków i złagodzić ograniczenia budżetowe w obszarze kosztownych działań, jakim jak obszar morski, instrument powinien wspierać operacje morskie o charakterze wielozadaniowym, których głównym celem jest ochrona granicy, lecz w przypadku których jednocześnie można realizować inne dodatkowe cele.
- (34) Środki w państwach trzecich i dotyczące państw trzecich, objęte wsparciem w ramach instrumentu, powinny być wdrażane przy zapewnieniu pełnej synergii i spójności z innymi działaniami realizowanymi poza Unią, wspieranymi za pośrednictwem unijnych instrumentów finansowania zewnętrznego, oraz te działania uzupełniać. Podczas realizacji takich działań należy w szczególności dążyć do pełnej spójności z zasadami i ogólnymi celami działań zewnętrznych Unii i jej polityki zagranicznej wobec danego państwa lub regionu. Jeżeli chodzi o wymiar zewnętrzny, instrument powinien przeznaczać wsparcie na zacieśnianie współpracy z państwami trzecimi oraz umacnianie kluczowych aspektów ich zdolności w zakresie ochrony granicy i zarządzania granicami w obszarach będących przedmiotem zainteresowania polityki migracyjnej Unii i unijnych celów dotyczących bezpieczeństwa.
- (35) Finansowanie z budżetu Unii powinno koncentrować się na działaniach, w których interwencja Unii może przynieść wartość dodaną w porównaniu z działaniami podejmowanymi przez same państwa członkowskie. Ponieważ Unia ma lepsze niż państwa członkowskie warunki do stworzenia ram dla realizacji koncepcji solidarności unijnej w odniesieniu do kontroli granicznej, wspólnej polityki wizowej i zarządzania przepływami migracyjnymi oraz zapewnienia platformy rozwoju wspólnych systemów informatycznych jako podstawy tych polityk, wsparcie finansowe zapewnione na mocy niniejszego rozporządzenia przyczyni się w szczególności do wzmacniania potencjału krajowego i unijnego w tych dziedzinach.
- (36) Można uznać, że państwo członkowskie nie przestrzega odnośnego dorobku prawnego Unii, w tym pod względem wykorzystania wsparcia operacyjnego w ramach tego instrumentu, jeżeli: państwo to nie dopełniło swoich obowiązków przewidzianych w Traktatach, dotyczących obszarów zarządzania granicami i wiz, istnieje wyraźne ryzyko poważnego naruszenia przez państwo członkowskie unijnych wartości przy wdrażaniu dorobku prawnego w zakresie zarządzania granicami i wiz lub w sprawozdaniu oceniającym w ramach mechanizmu oceny i monitorowania stosowania dorobku Schengen stwierdzono niedociągnięcia w tych obszarach.
- (37) Ustanawiając instrument, należy uwzględnić konieczność zwiększenia elastyczności i uproszczenia, a zarazem spełnić wymogi związane z przewidywalnością oraz zapewnić sprawiedliwy i przejrzysty podział zasobów, aby zrealizować cele określone w niniejszym rozporządzeniu.
- (38) W niniejszym rozporządzeniu należy określić kwoty początkowe na programy państw członkowskich obliczone na podstawie kryteriów ustanowionych w załączniku I, które

³⁶ Rozporządzenie (WE) nr 1406/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2002 r. ustanawiające Europejską Agencję Bezpieczeństwa Morskiego (Dz.U. L 208 z 5.8.2002, s. 1).

³⁷ Rozporządzenie Rady (WE) nr 768/2005 z dnia 26 kwietnia 2005 r. ustanawiające Wspólnotową Agencję Kontroli Rybołówstwa oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2847/93 ustanawiające system kontroli mający zastosowanie do wspólnej polityki rybołówstwa (Dz.U. L 128 z 21.5.2005, s. 1).

odzwierciedlają długość odcinków granic lądowych i morskich i poziomy zagrożenia na tych granicach, obciążenie pracą w portach lotniczych i konsulatach, jak również liczbę konsulatów.

- (39) Te wstępne kwoty będą stanowić podstawę dla długoterminowych inwestycji państw członkowskich. Aby uwzględnić zmiany w sytuacji wyjściowej, takie jak presja na zewnętrzną granicę Unii i obciążenie pracą na granicach zewnętrznych i w konsulatach, w połowie okresu państwom członkowskim przyznana zostanie dodatkowa kwota, która będzie się opierała na najnowszych dostępnych danych statystycznych, jak określono w kluczu podziału, przy uwzględnieniu stanu realizacji programu.
- (40) Ze względu na fakt, że wyzwania w obszarze zarządzania granicami i wizy stale się zmieniają, konieczne jest dostosowanie sposobu przydzielania środków do zmian przepływów migracyjnych, presji na granicy i zagrożeń bezpieczeństwa oraz skierowanie funduszy ku priorytetom przynoszącym największą wartość dodaną dla Unii. Aby zaspokoić pilne potrzeby, uwzględnić zmiany w zakresie polityki i priorytetów Unii oraz przeznaczyć środki finansowe na działania o dużej wartości dodanej dla Unii, część finansowania będzie okresowo przydzielana na określone działania, działania unijne i pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych, za pośrednictwem instrumentu tematycznego.
- (41) Należy zachęcać państwa członkowskie, aby część swojego przydziału środków wykorzystały w ramach programu na finansowanie działań wymienionych w załączniku IV i dzięki temu skorzystały z większego wkładu Unii.
- (42) Instrument powinien przyczyniać się do wspierania kosztów operacyjnych związanych z zarządzaniem granicami, wspólną polityką wizową oraz wielkoskalowymi projektami informatycznymi i powinien tym samym umożliwić państwom członkowskim utrzymywanie zdolności, które mają kluczowe znaczenie dla Unii jako całości. Wsparcie to obejmuje pełen zwrot kosztów szczególnych związanych z celami instrumentu i powinno stanowić integralną część programów państw członkowskich.
- (43) Część dostępnych środków w ramach instrumentu może być także przydzielona do programów państw członkowskich służących realizacji działań szczególnych w uzupełnieniu do ich wstępnej alokacji. Te działania szczególne powinny zostać określone na szczeblu Unii i powinny dotyczyć działań wymagających wspólnego wysiłku lub działań koniecznych do uwzględnienia zmian w Unii, które wymagają udostępnienia państwu członkowskiemu lub państwom członkowskim dodatkowych środków na cele takie jak zakup, za pośrednictwem programów krajowych państw członkowskich, sprzętu technicznego potrzebnego Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej do prowadzenia działalności operacyjnej, zreformowanie procesu rozpatrywania wniosków wizowych, opracowanie nowych wielkoskalowych systemów informatycznych oraz ustanowienie interoperacyjności między tymi systemami. Te działania szczególne zostaną określone przez Komisję w jej programach prac.
- (44) Aby uzupełnić realizację celu polityki tego instrumentu na poziomie krajowym za pośrednictwem programów państw członkowskich, instrument powinien też zapewniać wsparcie na rzecz działań na poziomie Unii. Takie działania powinny służyć ogólnym celom strategicznym wchodzącym w zakres interwencji instrumentu, związanym z analizą polityczną i innowacjami, wzajemnym uczeniem się i partnerstwami transnarodowymi oraz testowaniem nowych inicjatyw i działań w całej Unii.
- (45) Aby wzmocnić zdolność Unii do szybkiego radzenia sobie z nieprzewidzianą lub nieproporcjonalną presją migracyjną – w szczególności na tych odcinkach granic, na których poziom ryzyka został określony zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady

(UE) nr 1052/2013³⁸ jako poziom zagrażający funkcjonowaniu strefy Schengen jako całości – jak również presją w wydziałach ds. wiz w konsulatach państw członkowskich lub zagrożeniem bezpieczeństwa granic – należy umożliwić udzielanie pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych zgodnie z ramami określonymi w niniejszym rozporządzeniu.

- (46) Cele polityki instrumentu powinny być również realizowane za pomocą instrumentów finansowych i gwarancji budżetowych w ramach segmentu (-ów) [...] polityki funduszu InvestEU. Wsparcie finansowe należy wykorzystywać w celu korygowania niedoskonałości rynku lub niekorzystnych warunków inwestycyjnych w proporcjonalny sposób, a podejmowane działania nie powinny powielać ani wypierać finansowania prywatnego ani zakłócać konkurencji na rynku wewnętrznym. Działania powinny charakteryzować się wyraźną europejską wartością dodaną.
- (47) Niniejsze rozporządzenie określa pulę środków finansowych na cały instrument, które stanowią główną kwotę odniesienia w rozumieniu [pkt 17 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 2 grudnia 2013 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami]³⁹ dla Parlamentu Europejskiego i Rady podczas rocznej procedury budżetowej.
- (48) Do instrumentu zastosowanie ma rozporządzenie (UE, Euratom) nr .../... [nowe rozporządzenie finansowe] („rozporządzenie finansowe”)⁴⁰. Określa ono zasady wykonania budżetu Unii, w tym zasady dotyczące dotacji, nagród, zamówień, wykonania pośredniego, pomocy finansowej, instrumentów finansowych i gwarancji budżetowych. Aby zapewnić spójność we wdrażaniu unijnych programów finansowania, rozporządzenie finansowe ma mieć zastosowanie do działań realizowanych według metody zarządzania bezpośredniego lub pośredniego w ramach instrumentu.
- (49) Do celów realizacji działań objętych zarządzaniem dzielonym instrument powinien stanowić część spójnych ram, na które składają się niniejsze rozporządzenie, rozporządzenie finansowe i rozporządzenie (UE) nr .../... [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów].
- (50) Rozporządzenie (UE) nr .../... [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów] ustanawia ramy działania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+), Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR), Funduszu Azylu i Migracji (FAM), Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego (FBU) oraz instrumentu na rzecz zarządzania granicami i Wiz (IZGW) stanowiącego część Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami (FZZG) i określa, w szczególności, przepisy dotyczące programowania, monitorowania i oceny, zarządzania i kontroli w odniesieniu do funduszy UE wdrażanych według metody zarządzania dzielonego. Dodatkowo konieczne jest, aby w niniejszym rozporządzeniu określono cele instrumentu na rzecz zarządzania granicami i wiz oraz ustanowiono przepisy szczegółowe dotyczące działań, które mogą być finansowane za pomocą tego instrumentu.
- (51) Rodzaje finansowania i metody wdrażania na podstawie tego rozporządzenia powinny być wybierane w zależności od ich możliwości osiągnięcia szczegółowych celów działań i zapewnienia rezultatów, biorąc pod uwagę w szczególności koszty kontroli, obciążenie administracyjne oraz przewidywane ryzyko nieprzestrzegania przepisów. Pod uwagę należy wziąć korzystanie z płatności ryczałtowych, stawek ryczałtowych i kosztów jednostkowych,

³⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1052/2013 z dnia 22 października 2013 r. ustanawiające europejski system nadzorowania granic (EUROSUR) (Dz.U. L 295 z 6.11.2013, s. 11).

³⁹ Dz.U. C z, s. .

⁴⁰ Dz.U. C z, s. .

a także formę finansowania niepowiązanego z kosztami, przewidzianego w art. 125 ust. 1 rozporządzenia finansowego.

- (52) Zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr .../... [nowym rozporządzeniem finansowym]⁴¹, rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013⁴², rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 2988/95⁴³, rozporządzeniem Rady (Euratom, WE) nr 2185/96⁴⁴ i rozporządzeniem Rady (UE) 2017/1939⁴⁵ interesy finansowe Unii należy chronić za pomocą proporcjonalnych środków, w tym środków zapobiegania nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym, ich wykrywania, korygowania i dochodzenia, a także odzyskiwania środków straconych, nienależnie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych oraz, w stosownych przypadkach, nakładania sankcji administracyjnych. W szczególności, zgodnie z rozporządzeniem (UE, Euratom) nr 883/2013 i rozporządzeniem (Euratom, WE) nr 2185/96 Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) może prowadzić dochodzenia administracyjne, w tym kontrole na miejscu i inspekcje, w celu ustalenia, czy miały miejsce nadużycie finansowe, korupcja lub jakiekolwiek inne nielegalne działanie, naruszające interesy finansowe Unii. Zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/1939 Prokuratura Europejska (EPPO) może prowadzić dochodzenia i ścigać nadużycia finansowe i inne przestępstwa naruszające interesy finansowe Unii, jak przewidziano w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371⁴⁶. Zgodnie z rozporządzeniem finansowym każda osoba lub podmiot, które otrzymują środki finansowe Unii, w pełni współpracują w celu ochrony interesów finansowych Unii, przyznają konieczne prawa i dostęp Komisji, OLAF-owi, EPPO i Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu (ETO) oraz zapewniają, aby wszelkie osoby trzecie uczestniczące w wykonaniu środków finansowych Unii przyznały tym organom równoważne prawa.
- (53) Do niniejszego rozporządzenia zastosowanie mają horyzontalne przepisy finansowe przyjęte przez Parlament Europejski i Radę na podstawie art. 322 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Przepisy te, ustanowione rozporządzeniem finansowym, określają w szczególności procedurę ustanawiania i wykonania budżetu w drodze dotacji, zamówień, nagród i wykonania pośredniego oraz przewidują kontrole wykonywania obowiązków przez podmioty upoważnione do działań finansowych. Przepisy przyjęte na podstawie art. 322 TFUE dotyczą również ochrony budżetu Unii w przypadku uogólnionych braków w zakresie praworządności w państwach członkowskich, jako że poszanowanie praworządności jest niezbędnym warunkiem wstępnym należytego zarządzania finansami i skutecznego unijnego finansowania.

⁴¹ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

⁴² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1).

⁴³ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1).

⁴⁴ Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2).

⁴⁵ Rozporządzenie Rady (UE) 2017/1939 z dnia 12 października 2017 r. wdrażające wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej (Dz.U. L 283 z 31.10.2017, s. 1).

⁴⁶ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1939 z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii (Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 29).

- (54) Zgodnie z art. 94 decyzji Rady 2013/755/UE⁴⁷ osoby i podmioty z siedzibą w krajach i terytoriach zamorskich (KTZ) kwalifikują się do finansowania z zastrzeżeniem zasad i celów instrumentu oraz ewentualnych uzgodnień mających zastosowanie do państwa członkowskiego, z którym dany kraj lub terytorium zamorskie są powiązane.
- (55) Zgodnie z art. 349 TFUE i z komunikatem Komisji „Silniejsze i odnowione partnerstwo strategiczne z regionami najbardziej oddalonymi UE” zatwierdzonym przez Radę w konkluzjach z dnia 12 kwietnia 2018 r. odnośnie państwa członkowskie powinny zapewnić w swoich krajowych programach środki mające zaradzić pojawiającym się zagrożeniom, z jakimi zmagają się regiony najbardziej oddalone. Instrument wspiera te państwa członkowskie, zapewniając im adekwatne zasoby na pomoc – w stosownych przypadkach – dla regionów najbardziej oddalonych.
- (56) Zgodnie z pkt 22 i 23 porozumienia międzyinstytucjonalnego na rzecz lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r.⁴⁸ zachodzi potrzeba oceny tego instrumentu w oparciu o informacje zgromadzone w kontekście konkretnych wymogów dotyczących monitorowania, przy czym należy unikać nadmiernej regulacji i obciążeń administracyjnych, zwłaszcza względem państw członkowskich. W stosownych przypadkach wymogi te mogą obejmować mierzalne wskaźniki jako podstawę oceny oddziaływania instrumentu w terenie. Aby zmierzyć osiągnięcia instrumentu, należy ustanowić wskaźniki i powiązane wartości docelowe w odniesieniu do każdego celu szczegółowego instrumentu.
- (57) Odzwierciedlając znaczenie przeciwdziałania zmianie klimatu zgodnie ze zobowiązaniami Unii na rzecz realizacji porozumienia paryskiego i celów zrównoważonego rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych, niniejszy instrument przyczyni się do uwzględnienia działań w dziedzinie klimatu i do osiągnięcia celu ogólnego, w ramach którego wydatki na realizację celów klimatycznych w budżecie UE mają sięgnąć 25 %. Podczas przygotowania i wdrażania instrumentu zostaną określone odpowiednie działania, które zostaną poddane ponownej ocenie w kontekście jej procesów oceny i ewaluacji.
- (58) Za pomocą wskaźników i sprawozdawczości finansowej Komisja i państwa członkowskie powinny monitorować wdrażanie instrumentu zgodnie z odpowiednimi przepisami rozporządzenia (UE) .../... [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów] i niniejszym rozporządzeniem.
- (59) W celu uzupełnienia i zmiany innych niż istotne elementów niniejszego rozporządzenia uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej należy przekazać Komisji w odniesieniu do działań kwalifikujących się do wyższego współfinansowania zgodnie z wykazem w załączniku IV, wsparcia operacyjnego oraz w celu dalszego kształtowania wspólnych ram monitorowania i oceny. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r.⁴⁹.
- (60) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te są wykonywane zgodnie

⁴⁷ Decyzja Rady 2013/755/UE z dnia 25 listopada 2013 r. w sprawie stowarzyszenia krajów i terytoriów zamorskich z Unią Europejską („decyzja o stowarzyszeniu zamorskim”) (Dz.U. L 344 z 19.12.2013, s. 1).

⁴⁸ Porozumienie międzyinstytucjonalne pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej a Komisją Europejską w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r.; Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1–14.

⁴⁹ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011⁵⁰. W odniesieniu do aktów wykonawczych nakładających wspólne obowiązki na państwa członkowskie, w szczególności w zakresie przekazywania Komisji informacji, należy stosować procedurę sprawdzającą, zaś w odniesieniu do przyjmowania aktów wykonawczych dotyczących warunków przekazywania Komisji informacji w ramach programowania i sprawozdawczości, należy stosować procedurę doradczą, ze względu na ich czysto techniczny charakter.

- (61) Udział państwa członkowskiego w tym instrumencie nie powinien zbiegać się w czasie z jego udziałem w tymczasowym instrumencie finansowym Unii, z którego udzielane jest wsparcie państwom członkowskim będącym jego beneficjentami między innymi na sfinansowanie działań na nowych granicach zewnętrznych Unii na potrzeby wdrażania dorobku Schengen w zakresie granic i wiz oraz kontroli granic zewnętrznych.
- (62) W odniesieniu do Islandii i Norwegii niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Umowy zawartej przez Radę Unii Europejskiej i Republikę Islandii oraz Królestwo Norwegii dotyczącej włączenia tych dwóch państw we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen⁵¹, które wchodzą w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 pkt A i B decyzji Rady 1999/437/WE⁵².
- (63) W odniesieniu do Szwajcarii niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Umowy zawartej między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską a Konfederacją Szwajcarską w sprawie włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen⁵³, wchodzą w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 lit. A i B decyzji 1999/437/WE w związku z art. 3 decyzji Rady 2008/146/WE⁵⁴.
- (64) W odniesieniu do Liechtensteinu niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Protokołu między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską, Konfederacją Szwajcarską i Księstwem Liechtensteinu o przystąpieniu Księstwa Liechtensteinu do Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen⁵⁵, które wchodzą w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 pkt A i B decyzji 1999/437/WE w związku z art. 3 decyzji Rady 2011/350/UE⁵⁶.
- (65) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii, załączonego do TUE i do TFUE, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszego rozporządzenia i nie jest nim związana ani go nie stosuje. Ponieważ niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, zgodnie z art. 4 tego protokołu Dania podejmuje w terminie sześciu miesięcy po

⁵⁰ Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13.

⁵¹ Dz.U. L 176 z 10.7.1999, s. 36.

⁵² Decyzja Rady 1999/437/WE z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie niektórych warunków stosowania Układu zawartego przez Radę Unii Europejskiej i Republikę Islandii oraz Królestwo Norwegii dotyczącego włączenia tych dwóch państw we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen (Dz.U. L 176 z 10.7.1999, s. 31).

⁵³ Dz.U. L 53 z 27.2.2008, s. 52.

⁵⁴ Decyzja Rady 2008/146/WE z dnia 28 stycznia 2008 r. w sprawie zawarcia w imieniu Wspólnoty Europejskiej Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia tego państwa we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen (Dz.U. L 53 z 27.2.2008, s. 1).

⁵⁵ Dz.U. L 160 z 18.6.2011, s. 21.

⁵⁶ Decyzja Rady 2011/350/UE z dnia 7 marca 2011 r. w sprawie zawarcia w imieniu Unii Europejskiej Protokołu między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską, Konfederacją Szwajcarską i Księstwem Liechtensteinu w sprawie przystąpienia Księstwa Liechtensteinu do Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen, odnoszącego się do zniesienia kontroli na granicach wewnętrznych i do przemieszczania się osób (Dz.U. L 160 z 18.6.2011, s. 19).

przyjęciu przez Radę niniejszego rozporządzenia decyzję, czy dokona jego transpozycji do swego prawa krajowego.

- (66) Niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, które nie mają zastosowania do Irlandii zgodnie z decyzją Rady 2002/192/WE⁵⁷. Irlandia nie uczestniczy w związku z tym w jego przyjęciu, nie jest nim związana ani go nie stosuje.
- (67) Należy dostosować okres stosowania niniejszego rozporządzenia do okresu stosowania rozporządzenia Rady (UE, Euratom) .../... [rozporządzenie w sprawie wieloletnich ram finansowych]⁵⁸,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot

1. Niniejsze rozporządzenie ustanawia instrument wsparcia finansowego na rzecz zarządzania granicami i wiz („instrument”) jako część Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami („Fundusz”).
2. Wraz z rozporządzeniem (UE) nr .../...[Fundusz ds. Sprzętu do Kontroli Celnej], ustanawiającym w ramach [Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami]⁵⁹ instrument wsparcia finansowego na rzecz sprzętu do kontroli celnej, niniejsze rozporządzenie ustanawia Fundusz.
3. Określa ono cele instrumentu, budżet na lata 2021–2027, formy finansowania unijnego oraz zasady dotyczące przyznawania takiego finansowania.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „działanie łączone” oznacza działania wspierane z budżetu Unii, w tym działanie w ramach instrumentów łączonych zgodnie z art. 2 pkt 6 rozporządzenia finansowego, łączące bezzwrotne formy wsparcia lub instrumenty finansowe z budżetu Unii oraz zwrotne formy wsparcia z instytucji finansowania rozwoju lub innych publicznych instytucji finansowych, a także z komercyjnych instytucji finansowych i od inwestorów;
- 2) „przejście graniczne” oznacza każde przejście wyznaczone przez właściwe organy do celów przekraczania granic zewnętrznych oraz zgłoszone zgodnie z art. 2 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/399⁶⁰;

⁵⁷ Decyzja Rady 2002/192/WE z dnia 28 lutego 2002 r. dotycząca wniosku Irlandii o zastosowanie wobec niej niektórych przepisów dorobku Schengen (Dz.U. L 64 z 7.3.2002, s. 20).

⁵⁸ Dz.U. L [...] z [...], s. [...].

⁵⁹ Dz.U. L [...] z [...], s. [...].

⁶⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen) (Dz.U. L 77 z 23.3.2016, s. 1).

- 3) „europejskie zintegrowane zarządzanie granicami” oznacza komponenty wymienione w art. 4 rozporządzenia (UE) 2016/1624;
- 4) „granice zewnętrzne” oznaczają granice państw członkowskich: granice lądowe, w tym granice na rzekach i jeziorach, granice morskie oraz ich porty lotnicze, porty rzeczne, porty morskie i porty na jeziorach, do których stosuje się przepisy prawa Unii dotyczące przekraczania granic zewnętrznych, w tym te granice wewnętrzne, na których nie zniesiono jeszcze kontroli;
- 5) „odcinek granicy zewnętrznej” oznacza całość lub część zewnętrznej granicy lądowej lub morskiej danego państwa członkowskiego określonej w rozporządzeniu (UE) nr 1052/2013;
- 6) „obszar hotspotu” oznacza obszar hotspotu w rozumieniu art. 2 ust. 10 rozporządzenia (UE) 2016/1624;
- 7) „granice wewnętrzne, na których nie zniesiono jeszcze kontroli” oznaczają:
 - a) wspólną granicę między państwem członkowskim w pełni wdrażającym dorobek Schengen a państwem członkowskim, które jest zobowiązane, zgodnie ze swoim Aktem przystąpienia, do pełnego stosowania tego dorobku, ale w stosunku do którego odpowiednia decyzja Rady upoważniająca to państwo członkowskie do pełnego stosowania dorobku Schengen nie weszła jeszcze w życie;
 - b) wspólną granicę między dwoma państwami członkowskimi zobowiązanymi do pełnego stosowania dorobku Schengen zgodnie z ich właściwymi Aktami przystąpienia, ale w stosunku do których odpowiednia decyzja Rady upoważniająca te państwa do pełnego stosowania tego dorobku nie weszła jeszcze w życie.

Artykuł 3

Cele instrumentu

1. W ramach Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami celem polityki instrumentu jest zapewnienie solidnego i skutecznego europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami na granicach zewnętrznych przy jednoczesnej ochronie swobodnego przepływu osób na tych granicach, przy pełnym poszanowaniu zobowiązań Unii do przestrzegania praw podstawowych, przyczyniając się tym samym do zagwarantowania wysokiego poziomu bezpieczeństwa w Unii.
2. W ramach celu polityki określonego w ust. 1 instrument przyczynia się do następujących celów szczegółowych:
 - a) wspieranie skutecznego europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami na granicach zewnętrznych, realizowanego przez Europejską Straż Graniczną i Przybrzeżną w ramach wspólnej odpowiedzialności Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz organów krajowych odpowiedzialnych za zarządzanie granicami, aby ułatwić legalne przekraczanie granic, wykrywanie imigracji nieuregulowanej i przestępczości transgranicznej oraz zapobieganie im, i skutecznie zarządzać przepływami migracyjnymi;
 - b) wspieranie wspólnej polityki wizowej, aby ułatwiać legalne podróżowanie i zapobiegać zagrożeniom w zakresie migracji i bezpieczeństwa.
3. W ramach celów szczegółowych określonych w ust. 2 instrument jest wdrażany za pomocą środków wykonawczych wymienionych w załączniku II.

Artykuł 4

Zakres wsparcia

1. W ramach celów, o których mowa w art. 3, i zgodnie ze środkami wykonawczymi wymienionymi w załączniku II instrument wspiera w szczególności działania wymienione w załączniku III.
2. Aby osiągnąć cele niniejszego rozporządzenia, instrument może w stosownych przypadkach wspierać działania zgodnie z priorytetami Unii, o których mowa w załączniku III, skierowane do państw trzecich i prowadzone w państwach trzecich, zgodnie z art. 5.
3. Następujące działania nie stanowią działań kwalifikowalnych:
 - a) działania, o których mowa w pkt 1 lit. a) załącznika III, na tych granicach wewnętrznych, na których nie zniesiono jeszcze kontroli;
 - b) działania związane z przejściowym i wyjątkowym ponownym przywróceniem kontroli granicznej na granicach wewnętrznych, o którym mowa w rozporządzeniu (UE) 2016/399;
 - c) jeśli chodzi o kontrolę towarów:
 - 1) działania, których wyłącznym celem lub skutkiem jest kontrola towarów;
 - 2) zakup, konserwacja lub modernizacja sprzętu – z wyłączeniem środków transportu – którego jednym z celów lub skutków jest kontrola towarów;
 - 3) inne działania na podstawie niniejszego rozporządzenia, których głównym celem lub skutkiem jest kontrola towarów.

W przypadku sytuacji nadzwyczajnych działania niekwalifikowalne, o których mowa w niniejszym ustępie, mogą zostać uznane za działania kwalifikowalne.

Artykuł 5

Kwalifikujące się podmioty

1. Następujące podmioty spełniają kryteria kwalifikowalności:
 - a) podmioty prawne z siedzibą w jednym z następujących państw:
 - (i) państwo członkowskie lub powiązany z nim kraj lub terytorium zamorskie;
 - (ii) państwo trzecie wymienione w programie prac z zastrzeżeniem określonych w nim warunków;
 - b) wszelkie podmioty prawne utworzone na mocy prawa unijnego lub wszelkie organizacje międzynarodowe.
2. Osoby fizyczne nie spełniają kryteriów kwalifikowalności.
3. Podmioty prawne z siedzibą w państwie trzecim mogą w drodze wyjątku kwalifikować się do uczestnictwa, jeżeli jest to niezbędne do osiągnięcia celów danego działania.
4. Podmioty prawne uczestniczące w konsorcjach złożonych z co najmniej dwóch niezależnych podmiotów, z siedzibą w różnych państwach członkowskich lub w krajach lub terytoriach zamorskich powiązanych z tymi państwami, lub w państwach trzecich, spełniają kryteria kwalifikowalności.

ROZDZIAŁ II

RAMY FINANSOWANIA I RAMY WDRAŻANIA

SEKCJA 1

PRZEPISY WSPÓLNE

Artykuł 6

Zasady ogólne

1. Wsparcie zapewniane na podstawie niniejszego rozporządzenia uzupełnia interwencje krajowe, regionalne i lokalne i skupia się na wnoszeniu wartości dodanej w odniesieniu do celów niniejszego rozporządzenia.
2. Komisja i państwa członkowskie zapewniają, aby wsparcie udzielane na mocy niniejszego rozporządzenia i przez państwa członkowskie było spójne z odpowiednimi działaniami, politykami i priorytetami Unii i stanowiło uzupełnienie innych instrumentów Unii.
3. Instrument jest wdrażany według metody zarządzania dzielonego, bezpośredniego i pośredniego zgodnie z art. 62 ust. 1 lit. a), b) i c) rozporządzenia finansowego.

Artykuł 7

Budżet

1. Pula środków finansowych na realizację instrumentu na lata 2021–2027 wynosi 8 018 000 000 EUR według cen bieżących.
2. Pula środków finansowych zostanie wykorzystana w następujący sposób:
 - a) 4 811 000 000 EUR przydziela się na programy realizowane w ramach zarządzania dzielonego, w tym 157 200 000 EUR na specjalny program tranzytowy, o którym mowa w art. 16, realizowany w ramach zarządzania dzielonego;
 - b) 3 207 000 000 EUR przydziela się na instrument tematyczny.
3. Maksymalnie 0,52 % puli środków finansowych przydziela się na pomoc techniczną udzielaną z inicjatywy Komisji na wdrożenie instrumentu.
4. Na podstawie odpowiednich postanowień układów o stowarzyszeniu dokonuje się ustaleń w celu określenia charakteru i warunków udziału państw stowarzyszonych we wdrożeniu, stosowaniu i rozwijaniu dorobku Schengen. Wkłady finansowe tych państw dodaje się do zasobów ogólnych dostępnych z budżetu Unii, o których mowa w ust. 1.

Artykuł 8

Przepisy ogólne dotyczące wdrażania instrumentu tematycznego

1. Pula środków finansowych, o której mowa w art. 7 ust. 2 lit. b), jest przydzielana w sposób elastyczny za pośrednictwem instrumentu tematycznego i z wykorzystaniem zarządzania dzielonego, bezpośredniego i pośredniego zgodnie z programami prac. Finansowanie z instrumentu tematycznego jest wykorzystywane na następujące komponenty:

- a) działania szczególne;
- b) działania unijne i
- c) pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych.

Z puli środków finansowych na instrument tematyczny wspierana jest też pomoc techniczna z inicjatywy Komisji.

- 2. Finansowanie z instrumentu tematycznego jest przeznaczane na priorytety o wysokiej wartości dodanej dla Unii lub wykorzystywane w celu zaspokojenia pilnych potrzeb zgodnie z uzgodnionymi priorytetami Unii określonymi w załączniku II.
- 3. W przypadku gdy finansowanie z instrumentu tematycznego zostaje przyznane państwom członkowskim w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego, należy zapewnić, aby wybranych projektów nie dotyczyła uzasadniona opinia Komisji w sprawie uchybienia zobowiązaniom na mocy art. 258 TFUE, która kwestionuje legalność i prawidłowość wydatków lub realizacji projektów.
- 4. W przypadku gdy finansowanie z instrumentu tematycznego jest wykonywane według metody zarządzania dzielonego, Komisja – do celów art. 18 i art. 19 ust. 2 rozporządzenia (UE) .../... [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów] – ocenia, czy przewidzianych działań nie dotyczy uzasadniona opinia Komisji w sprawie uchybienia zobowiązaniom na mocy art. 258 TFUE, która kwestionuje legalność i prawidłowość wydatków lub realizacji projektów.
- 5. Komisja ustanawia łączną kwotę udostępnianą na instrument tematyczny w ramach środków rocznych z budżetu Unii.
- 6. Komisja przyjmuje decyzje w sprawie finansowania, o których mowa w art. 110 rozporządzenia finansowego, dotyczące instrumentu tematycznego i określające cele i działania, jakie mają być wspierane, oraz kwoty przeznaczone na każdy z komponentów, o których mowa w ust. 1. W stosownych przypadkach decyzje w sprawie finansowania określają całkowitą kwotę zarezerwowaną na działania łączone.
- 7. Po przyjęciu decyzji w sprawie finansowania, o której mowa w ust. 3, Komisja może wprowadzić odpowiednie zmiany do programów realizowanych według metody zarządzania dzielonego.
- 8. Decyzje w sprawie finansowania mogą być roczne lub wieloletnie i mogą obejmować jeden lub większą liczbę komponentów instrumentu tematycznego.

SEKCJA 2

WSPARCIE I WDRAŻANIE W RAMACH ZARZĄDZANIA DZIELONEGO

Artykuł 9

Zakres

- 1. Poniższa sekcja ma zastosowanie do części puli środków finansowych, o której mowa w art. 7 ust. 2 lit. a), oraz dodatkowych zasobów objętych zarządzaniem dzielonym zgodnie z decyzją Komisji dotyczącą instrumentu tematycznego, o której mowa w art. 8.
- 2. Wsparcie w ramach tej sekcji jest realizowane według metody zarządzania dzielonego zgodnie z art. 63 rozporządzenia finansowego i rozporządzenia (UE) nr .../... [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów].

Artykuł 10

Środki budżetowe

1. Środki, o których mowa w art. 7 ust. 2 lit. a), przydziela się na programy krajowe, realizowane przez państwa członkowskie według metody zarządzania dzielonego („programy”), orientacyjnie w następujący sposób:
 - a) 4 009 000 000 EUR dla państw członkowskich zgodnie z kryteriami określonymi w załączniku I;
 - b) 802 000 000 EUR dla państw członkowskich na dostosowanie przydziałów środków na programy, o którym mowa w art. 13 ust. 1.
2. W przypadku nieprzydzielenia kwoty, o której mowa w ust. 1 lit. b), pozostała kwota może być dodana do kwoty, o której mowa w art. 7 ust. 2 lit. b).

Artykuł 11

Stopy współfinansowania

1. Wkład z budżetu Unii nie przekracza 75 % łącznych wydatków kwalifikowalnych związanych z danym projektem.
2. Wkład z budżetu Unii można zwiększyć do 90 % łącznych wydatków kwalifikowalnych na projekty realizowane w ramach działań szczególnych.
3. Wkład z budżetu Unii można zwiększyć do 90 % łącznych wydatków kwalifikowalnych na działania wymienione w załączniku IV.
4. Wkład z budżetu Unii można zwiększyć do 100 % łącznych wydatków kwalifikowalnych w przypadku wsparcia operacyjnego, w tym specjalnego programu tranzytowego.
5. Wkład z budżetu Unii można zwiększyć do 100 % łącznych wydatków kwalifikowalnych w przypadku pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych.
6. W decyzji Komisji w sprawie zatwierdzenia programu ustala się stopę współfinansowania i maksymalną kwotę wsparcia z instrumentu dla każdego rodzaju działań, o których mowa w ust. 1–5.
7. W odniesieniu do każdego celu szczegółowego w decyzji Komisji określa się, czy stopa współfinansowania dla tego celu szczegółowego ma być stosowana do:
 - a) całkowitego wkładu obejmującego wkłady publiczne i prywatne lub
 - b) wyłącznie wkładu publicznego.

Artykuł 12

Programy

1. Każde państwo członkowskie zapewnia, aby priorytety objęte jego programem były spójne z unijnymi priorytetami i wyzwaniem w obszarze zarządzania granicami i wiz i aby im odpowiadały oraz były w pełni zgodne z odnośnym dorobkiem prawnym UE i uzgodnionymi priorytetami Unii. Przy określaniu priorytetów swoich programów państwa członkowskie zapewniają, aby programy te we właściwy sposób uwzględniały środki wykonawcze określone w załączniku II.
2. Komisja zapewnia, aby Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej i, w stosownych przypadkach, eu-LISA, były zaangażowane w proces opracowywania

programów państw członkowskich na wczesnym etapie, w zakresie, w jakim należy on do kompetencji tych agencji.

3. Konsultuje się z Europejską Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej w sprawie projektów programów, kładąc szczególny nacisk na działania objęte wsparciem operacyjnym zgodnie z art. 3 ust. 2 lit. a), aby zapewnić spójność i komplementarność działań agencji i państw członkowskich w odniesieniu do zarządzania granicami, jak również aby uniknąć podwójnego finansowania i osiągnąć efektywność kosztową.
4. Komisja może włączyć Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej i, w stosownych przypadkach, agencję eu-LISA do zadań monitorowania i oceny, o których mowa w sekcji 5, zwłaszcza w celu zapewnienia zgodności działań realizowanych przy wsparciu instrumentu z odnośnym dorobkiem prawnym UE i uzgodnionymi priorytetami Unii.
5. W następstwie przyjęcia zaleceń wchodzących w zakres niniejszego rozporządzenia zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1053/2013 i zaleceń przedstawionych w ramach przeprowadzania ocen narażenia zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/1624, dane państwo członkowskie analizuje, wraz z Komisją, najbardziej właściwe podejście do zrealizowania tych zaleceń przy wsparciu z instrumentu.
6. W stosownych przypadkach Komisja może włączyć Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej w proces analizowania najbardziej właściwego podejścia do zrealizowania zaleceń przy wsparciu z instrumentu.
7. Wdrażając ust. 5, państwa członkowskie powinny uznać za priorytet swojego programu wdrożenie środków mających usunąć wszelkie stwierdzone niedociągnięcia, w szczególności środków w celu usunięcia poważnych niedociągnięć i aspektów uznanych za niezgodne z przepisami.
8. W stosownych przypadkach do danego programu wprowadzane są zmiany, aby uwzględnić zalecenia, o których mowa w ust. 5. W zależności od skutków tego dostosowania zmieniony program może zostać zatwierdzony przez Komisję.
9. We współpracy i na podstawie konsultacji z Komisją i Europejską Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej zgodnie z kompetencjami tej agencji, dane państwo członkowskie może przenieść środki w ramach swojego programu, w tym środki przeznaczone na wsparcie operacyjne, w celu wdrożenia zaleceń, o których mowa w ust. 5, mających skutki finansowe.
10. W każdym przypadku, gdy państwo członkowskie postanawia realizować projekt z państwem trzecim lub na terenie państwa trzeciego przy wsparciu instrumentu, państwo członkowskie konsultuje się z Komisją przed rozpoczęciem projektu.
11. W przypadku gdy państwo członkowskie postanawia realizować działania z państwem trzecim lub w państwie trzecim przy wsparciu z instrumentu, dotyczące monitorowania, wykrywania, identyfikowania, śledzenia, przechwytywania osób nielegalnie przekraczających granicę oraz zapobiegania temu zjawisku do celów wykrywania i zwalczania imigracji nieuregulowanej i przestępczości granicznej oraz zapobiegania tym zjawiskom lub przyczyniania się do ochrony i ratowania życia migrantów, państwo to dopilnowuje, aby powiadomić Komisję o wszelkiej współpracy dwustronnej lub wielostronnej z tym państwem trzecim zgodnie z art. 20 rozporządzenia (UE) nr 1052/2013.
12. Jeżeli chodzi o sprzęt operacyjny, w tym środki transportu, i systemy łączności wymagane do skutecznej i bezpiecznej kontroli granic, zakupione przy wsparciu z instrumentu, stosuje się następujące zasady:

- a) przed rozpoczęciem procedury zakupu w celu nabycia sprzętu operacyjnego, w tym środków transportu, i systemów łączności, przy wsparciu z instrumentu, państwa członkowskie upewniają się, że ten sprzęt spełnia normy ustanowione przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej, jeżeli takie normy istnieją, i sprawdzają z Europejską Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej jego specyfikację techniczną w celu zapewnienia interoperacyjności sprzętu wykorzystywanego przez Europejską Straż Graniczną i Przybrzeżną;
 - b) cały wielkoskalowy sprzęt operacyjny do zarządzania granicami, obejmujący środki transportu i nadzoru lotniczego i morskiego zakupione przez państwa członkowskie, jest zarejestrowany w rezerwie wyposażenia technicznego w celu udostępnienia tego sprzętu zgodnie z art. 39 ust. 8 rozporządzenia (UE) 2016/1624;
 - c) państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o zakupie sprzętu do wielozadaniowych operacji morskich, przy wsparciu z instrumentu, pod warunkiem, że ten sprzęt, w przypadku wykorzystywania go przez organy krajowe, będzie wykorzystywany do operacji w zakresie zarządzania granicami przez co najmniej 60 % całkowitego okresu wykorzystania go do celów krajowych w roku. Ten sprzęt jest rejestrowany w rezerwie wyposażenia technicznego w celu udostępnienia go zgodnie z art. 39 ust. 8 rozporządzenia (UE) 2016/1624;
 - d) aby wspierać spójne planowanie rozwoju zdolności Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej i możliwe skorzystanie ze wspólnego udzielania zamówień, państwa członkowskie zgłaszają Komisji, w ramach składania sprawozdania zgodnie z art. 27, dostępne plany wieloletnie dotyczące sprzętu, jaki przewiduje się zakupić w ramach instrumentu. Komisja przekazuje te informacje Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej.
13. Szkolenia w dziedzinie zarządzania granicami przeprowadzane przy wsparciu z instrumentu opierają się na odpowiednich europejskich zharmonizowanych normach jakości w zakresie kształcenia i wspólnego szkolenia w odniesieniu do ochrony granic i straży przybrzeżnej.
14. Państwa członkowskie realizują w szczególności działania wymienione w załączniku IV. Aby uwzględnić nowe lub nieprzewidziane sytuacje bądź w celu zapewnienia skutecznego wdrażania finansowania, Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 29 celem wprowadzenia zmian załącznika IV.
15. Programowanie, o którym mowa w art. 17 ust. 5 rozporządzenia (UE) .../... [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów], opiera się na rodzajach interwencji określonych w załączniku VI, tabela 1.

Artykuł 13

Przegląd śródokresowy

- 1. W 2024 r. Komisja przydzieli dodatkową kwotę, o której mowa w art. 10 ust. 1 lit. b), na rzecz programów danych państw członkowskich, zgodnie z kryteriami, o których mowa w pkt 1 lit. c) oraz pkt 2–11 załącznika I. Przydział środków zostanie dokonany na podstawie najnowszych dostępnych danych statystycznych dotyczących kryteriów, o których mowa w pkt 1 lit. c) oraz pkt 2–11 załącznika I. Finansowanie będzie obowiązywać na okres począwszy od roku kalendarzowego 2025.
- 2. Jeżeli co najmniej 10 % początkowego przydziału środków na program, o którym mowa w art. 10 ust. 1 lit. a), nie zostało pokryte wnioskami o płatność okresową złożonymi zgodnie

z art. 85 rozporządzenia (UE) .../... [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów], dane państwo członkowskie nie kwalifikuje się do otrzymania dodatkowego przydziału środków na program, o którym mowa w ust. 1.

3. Od 2025 r. przydział środków z instrumentu tematycznego w stosownych przypadkach uwzględnia postępy w osiąganiu celów pośrednich ram wykonania, o których mowa w art. 12 rozporządzenia (UE) .../... [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów], oraz stwierdzone niedociągnięcia w zakresie wdrażania.

Artykuł 14

Działania szczególne

1. Działania szczególne to projekty transnarodowe lub krajowe zgodne z celami niniejszego rozporządzenia, na które jedno, kilka lub wszystkie państwa członkowskie mogą otrzymać dodatkowy przydział środków do swoich programów.
2. Oprócz przydziału obliczonego zgodnie z art. 10 ust. 1 państwa członkowskie mogą otrzymać środki finansowe na działania szczególne, pod warunkiem, że środki te zostaną ujęte jako takie w programie i będą wykorzystywane na realizację celów niniejszego rozporządzenia.
3. Finansowanie to nie może być wykorzystane na inne działania w ramach programu z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków i po zatwierdzeniu przez Komisję w drodze zmiany programu.

Artykuł 15

Wsparcie operacyjne

1. Wsparcie operacyjne jest częścią przydziału środków dla państwa członkowskiego, która może być wykorzystana jako wsparcie dla organów publicznych odpowiedzialnych za wykonywanie zadań i usług, które stanowią usługę publiczną na rzecz Unii.
2. Państwo członkowskie może wykorzystać do 30 % kwoty przydzielonej w ramach instrumentu na swój program w celu sfinansowania wsparcia operacyjnego dla organów publicznych odpowiedzialnych za zrealizowanie zadań i usług, które stanowią usługę publiczną na rzecz Unii.
3. Państwa członkowskie wykorzystujące wsparcie operacyjne przestrzegają dorobku prawnego Unii w dziedzinie granic i wiz.
4. Państwa członkowskie uzasadniają w programie i w rocznych sprawozdaniach z realizacji celów, o których mowa w art. 27, wykorzystanie wsparcia operacyjnego do osiągnięcia celów niniejszego rozporządzenia. Przed zatwierdzeniem programu Komisja – po konsultacji z Europejską Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej w odniesieniu do kompetencji agencji zgodnie z art. 12 ust. 3 – ocenia sytuację wyjściową w państwach członkowskich, które wyraziły zamiar skorzystania ze wsparcia operacyjnego, przy uwzględnieniu informacji przedstawionych przez te państwa członkowskie i, w stosownych przypadkach, informacji dostępnych dzięki ocenom Schengen i ocenom narażenia, w tym zaleceń wynikających z ocen Schengen i ocen narażenia.
5. Nie naruszając przepisów art. 4 ust. 3 lit. c), wsparcie operacyjne koncentruje się na konkretnych zadaniach i usługach określonych w załączniku VII.
6. Aby uwzględnić nowe lub nieprzewidziane sytuacje bądź w celu zapewnienia skutecznego wdrażania finansowania Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 29 celem wprowadzenia zmian do zadań i usług określonych w załączniku VII.

Artykuł 16

Wsparcie operacyjne na rzecz specjalnego programu tranzytowego

1. Instrument zapewnia wsparcie służące kompensowaniu utraconych opłat za wydanie wiz tranzytowych oraz dodatkowych kosztów poniesionych w związku z wydawaniem uproszczonych dokumentów tranzytowych (FTD) i uproszczonych kolejowych dokumentów tranzytowych (FRTD) zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 693/2003 oraz rozporządzeniem (WE) nr 694/2003.
2. Zasoby przyznane Litwie na specjalny program tranzytowy zgodnie z art. 7 ust. 2 lit. a) zostają udostępnione jako dodatkowe wsparcie operacyjne dla Litwy, zgodnie z wykazem działań kwalifikujących się jako wsparcie operacyjne w ramach programu, jak określono w załączniku VII.
3. W drodze odstępstwa od art. 15 ust. 2 Litwa może wykorzystać kwotę przyznaną jej zgodnie z art. 7 ust. 2 lit. a) na finansowanie wsparcia operacyjnego, w uzupełnieniu kwoty określonej w art. 15 ust. 2.
4. Komisja i Litwa dokonują przeglądu stosowania niniejszego artykułu w przypadku zmian, które mają wpływ na istnienie lub funkcjonowanie specjalnego programu tranzytowego.

SEKCJA 3

WSPARCIE I WDRAŻANIE W RAMACH ZARZĄDZANIA BEZPOŚREDNIEGO I POŚREDNIEGO

Artykuł 17

Zakres

Wsparcie opisane w tej sekcji jest wdrażane bezpośrednio przez Komisję zgodnie z art. 62 ust. 1 lit. a) rozporządzenia finansowego lub pośrednio zgodnie z lit. c) tego artykułu.

Artykuł 18

Działania unijne

1. Działania unijne to projekty transnarodowe lub projekty o szczególnym znaczeniu dla Unii, zgodnie z celami niniejszego rozporządzenia.
2. Z inicjatywy Komisji instrument można wykorzystać do finansowania działań unijnych dotyczących celów niniejszego rozporządzenia, o których mowa w art. 3, zgodnie z załącznikami II i III.
3. Działania unijne mogą zapewniać finansowanie w dowolnej formie przewidzianej w rozporządzeniu finansowym, w szczególności w postaci dotacji, nagród i zamówień. Mogą również zapewniać finansowanie w formie instrumentów finansowych w ramach działań łączonych.
4. Dotacje realizowane w ramach zarządzania bezpośredniego są przyznawane i zarządzane zgodnie z [tytułem VIII] rozporządzenia finansowego.
5. Komisja oceniająca wnioski może składać się z ekspertów zewnętrznych.
6. Z wkładów na mechanizm wzajemnego ubezpieczenia można pokryć ryzyko związane z odzyskaniem środków należnych od beneficjentów i wkłady te uznaje się za wystarczającą gwarancję w ramach rozporządzenia finansowego. Zastosowanie mają przepisy przewidziane w [art. X] rozporządzenia (UE) nr .../...[rozporządzenie zastępujące rozporządzenie dotyczące funduszu gwarancyjnego].

Artykuł 19

Działania łączone

Działania łączone w ramach niniejszego instrumentu realizowane są zgodnie z [rozporządzeniem w sprawie InvestEU] oraz [tytułem X] rozporządzenia finansowego.

Artykuł 20

Pomoc techniczna na szczeblu Komisji

Instrument może wspierać środki pomocy technicznej wdrażane z inicjatywy Komisji lub w jej imieniu. Środki te mogą być finansowane w 100 %.

Artykuł 21

Audyty

Audyty dotyczące wykorzystania wkładu Unii przeprowadzane przez osoby lub podmioty, w tym przez osoby lub podmioty inne niż te, które zostały upoważnione przez instytucje lub organy Unii, stanowią podstawę ogólnej pewności zgodnie z art. 127 rozporządzenia finansowego.

Artykuł 22

Informacja, komunikacja i promocja

1. Odbiorcy finansowania unijnego uznają pochodzenie i zapewniają eksponowanie finansowania unijnego, w szczególności podczas promowania działań i ich rezultatów, poprzez dostarczanie spójnych, skutecznych i proporcjonalnych informacji skierowanych do różnych grup odbiorców, w tym do mediów i opinii publicznej.
2. Komisja prowadzi działania informacyjne i komunikacyjne związane z tym instrumentem, jego działaniami i rezultatami. Zasoby finansowe przydzielone na ten instrument przyczyniają się również do komunikacji instytucjonalnej w zakresie priorytetów politycznych Unii, o ile są one związane z celami niniejszego rozporządzenia.

SEKCJA 4

WSPARCIE I WDRAŻANIE W RAMACH ZARZĄDZANIA DZIELONEGO, BEZPOŚREDNIEGO I POŚREDNIEGO

Artykuł 23

Pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych

1. Instrument zapewnia pomoc finansową, aby zaspokoić pilne i szczególne potrzeby w wypadku sytuacji nadzwyczajnej wynikającej z nagłej i wyjątkowej presji – kiedy wysoka lub nieproporcjonalna liczba obywateli państw trzecich przekroczyła, przekracza lub ma przekroczyć granice zewnętrzne jednego lub większej liczby państw członkowskich, w szczególności na odcinkach granic, na których poziom ryzyka został uznany za zagrażający funkcjonowaniu całej strefy Schengen – lub każdej innej sytuacji nagłej i wyjątkowej presji, objętej zakresem niniejszego rozporządzenia, wymagającej natychmiastowego działania.
2. Pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych może mieć formę dotacji przyznawanych bezpośrednio agencjom zdecentralizowanym.

3. Oprócz przydziału środków, obliczonego zgodnie z art. 10 ust. 1, państwom członkowskim można przydzielić pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych, pod warunkiem że zostanie ona następnie odpowiednio ujęta jako taka w programie. Finansowanie to nie może być wykorzystane na inne działania w ramach programu z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków i po zatwierdzeniu przez Komisję w drodze zmiany programu.
4. Dotacje realizowane w ramach zarządzania bezpośredniego są przyznawane i zarządzane zgodnie z [tytułem VIII] rozporządzenia finansowego.

Artykuł 24

Finansowanie skumulowane, uzupełniające i łączone

1. Działanie, które otrzymało wkład w ramach instrumentu, może również otrzymać wkład z dowolnego innego programu unijnego, w tym funduszy objętych zarządzaniem dzielonym, pod warunkiem że wkłady te nie pokrywają tych samych kosztów. Przepisy każdego z unijnych programów wnoszącego wkład mają zastosowanie do odpowiedniego wkładu do działania. Finansowanie skumulowane nie może przekraczać łącznych kosztów kwalifikowalnych działania, a wsparcie w ramach różnych programów unijnych może być obliczane na zasadzie proporcjonalnej, zgodnie z dokumentami określającymi warunki udzielenia tego wsparcia.
2. Działania, którym przyznano pieczęć doskonałości lub które spełniają następujące łączne porównywalne warunki:
 - a) zostały ocenione w procedurze zaproszenia do składania wniosków w ramach instrumentu;
 - b) spełniają minimalne wymagania jakościowe tego zaproszenia do składania wniosków;
 - c) nie mogą być finansowane w ramach tego zaproszenia do składania wniosków z uwagi na ograniczenia budżetowe,

mogą otrzymać wsparcie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Społecznego+ lub Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, zgodnie z art. 67 ust. 5 rozporządzenia (UE) .../... [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów] i art. 8 rozporządzenia (UE) .../... [finansowanie, zarządzanie i monitorowanie wspólnej polityki rolnej], pod warunkiem że działania te są spójne z celami danego programu. Zastosowanie mają przepisy Funduszu lub instrumentu, z którego pochodzi wsparcie.

SEKCJA 5

MONITOROWANIE, SPRAWOZDAWCZOŚĆ I OCENA

Podsekcja 1 Wspólne przepisy

Artykuł 25

Monitorowanie i sprawozdawczość

1. Zgodnie z wymogami dotyczącymi sprawozdawczości określonymi w art. 43 ust. 3 lit. h) ppkt (i)(ii) rozporządzenia finansowego Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie informacje na temat realizacji celów zgodnie z załącznikiem V.
2. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 29 w celu wprowadzenia zmian do załącznika V służących dokonaniu niezbędnych dostosowań w odniesieniu do informacji o realizacji celów, które mają być przekazywane Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
3. Wskaźniki służące do przedstawiania sprawozdań z postępów instrumentu w osiąganiu celów niniejszego rozporządzenia znajdują się w załączniku VIII. W przypadku wskaźników produktu wartość bazową ustala się na poziomie zero. Cele pośrednie określone na 2024 r. oraz cele końcowe wyznaczone na 2029 r. mają charakter kumulacyjny.
4. System sprawozdawczości dotyczącej realizacji celów zapewnia wydajne, skuteczne i terminowe gromadzenie danych na potrzeby monitorowania realizacji programu i jego rezultatów. W tym celu na odbiorców środków unijnych oraz, w stosownych przypadkach, państwa członkowskie nakłada się proporcjonalne wymogi dotyczące sprawozdawczości.
5. Aby zapewnić skuteczną ocenę instrumentu pod względem realizacji jego celów, Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 29 w celu zmiany załącznika VIII przez dostosowanie i uzupełnienie zawartych w nim wskaźników, jeżeli zostanie to uznane za konieczne, oraz w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia o przepisy dotyczące ustanowienia ram monitorowania i oceny, w tym informacje, które państwa członkowskie mają przekazywać.

Artykuł 26

Ocena

1. Komisja przeprowadza ocenę śródkresową i ocenę retrospektywną niniejszego rozporządzenia, w tym działań realizowanych w ramach tego instrumentu.
2. Ocenę śródkresową i ocenę retrospektywną przeprowadza się w terminie pozwalającym na uwzględnienie ich wyników w procesie decyzyjnym, zgodnie z harmonogramem określonym w art. 40 rozporządzenia (UE) .../... [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów].

Podsekcja 2 Przepisy dotyczące zarządzania dzielonego

Artykuł 27

Roczne sprawozdania z realizacji celów

1. Do dnia 15 lutego 2023 r. i do tego samego dnia każdego kolejnego roku do 2031 r. włącznie państwa członkowskie przekazują Komisji roczne sprawozdanie z realizacji celów, o którym mowa w art. 36 ust. 6 rozporządzenia (UE) .../... [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów]. Sprawozdanie złożone w 2023 r. obejmuje realizację programu do dnia 30 czerwca 2022 r.
2. Roczne sprawozdanie z realizacji celów zawiera w szczególności informacje dotyczące:
 - a) postępów w realizacji programu i osiąganiu celów pośrednich i celów końcowych, z uwzględnieniem najnowszych danych, zgodnie z wymogiem zawartym w art. 37 rozporządzenia (UE) .../... [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów];
 - b) wszelkie kwestie mające wpływ na wyniki programu i środki podjęte w celu zaradzenia tym kwestiom;
 - c) komplementarności działań wspieranych z instrumentu i przy wsparciu z innych funduszy Unii, w szczególności działań realizowanych w państwach trzecich lub dotyczących państw trzecich;
 - d) wkładu programu we wdrażanie odpowiedniego dorobku prawnego UE i planów działania;
 - e) realizację działań w zakresie komunikacji i eksponowania;
 - f) spełnienie warunków podstawowych i ich stosowanie przez cały okres programowania.
3. Komisja może zgłaszać uwagi do rocznego sprawozdania z realizacji celów w ciągu dwóch miesięcy od daty otrzymania tego sprawozdania. Jeżeli Komisja nie przekaże uwag w tym terminie, sprawozdania uznaje się za przyjęte.
4. W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego artykułu Komisja przyjmuje akt wykonawczy ustanawiający wzór rocznego sprawozdania z realizacji celów. Ten akt wykonawczy jest przyjmowany zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 30 ust. 2.

Artykuł 28

Monitorowanie i sprawozdawczość

1. Monitorowanie i sprawozdawczość zgodnie z tytułem IV rozporządzenia (UE) .../... [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów], opiera się na rodzajach interwencji określonych w załączniku VI, tabele 1, 2 i 3. Aby uwzględnić nowe lub nieprzewidziane sytuacje bądź w celu zapewnienia skutecznego wdrażania finansowania Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych celem wprowadzenia zmian do załącznika VI zgodnie z art. 29.
2. Wspólne wskaźniki są stosowane zgodnie z art. 12 ust. 1, 17 i 37 rozporządzenia (UE) nr .../... [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów].

ROZDZIAŁ III

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

Artykuł 29

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 12, 15, 25 i 28, powierza się Komisji do dnia 31 grudnia 2028 r.
3. Parlament Europejski i Rada mogą w dowolnym momencie odwołać przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 12, 15, 25 i 28. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 12, 15, 25 i 28 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 30

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga Komitet Koordynacyjny ds. Funduszu Azylu i Migracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i instrumentu na rzecz zarządzania granicami i wiz. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
3. W przypadku gdy komitet nie wyda żadnej opinii, Komisja nie przyjmuje projektu aktu wykonawczego. Ten przepis nie ma zastosowania do aktu wykonawczego, o którym mowa w art. 27 ust. 4.

Artykuł 31

Przepisy przejściowe

1. Niniejsze rozporządzenie nie ma wpływu na kontynuację lub modyfikację danych działań w ramach instrumentu dotyczącego granic zewnętrznych i wiz, stanowiącego część Funduszu

Bezpieczeństwa Wewnętrznego na okres 2014–2020, ustanowionego rozporządzeniem (UE) nr 515/2014, które nadal stosuje się do tych działań aż do ich zamknięcia.

2. Z puli środków finansowych przeznaczonych na instrument można również pokrywać wydatki na wsparcie techniczne i administracyjne na potrzeby przejścia między instrumentem a środkami przyjętymi w ramach poprzedniego instrumentu dotyczącego granic zewnętrznych i wiz, stanowiącego część Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego na okres 2014–2020, jak określono w rozporządzeniu (UE) nr 515/2014.

Artykuł 32

Wejście w życie i stosowanie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia **1 stycznia 2021 r.**

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich zgodnie z Traktatami.

Sporządzono w Strasburgu dnia r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

- 1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy
- 1.2. Obszary polityki, których dotyczy wniosek/inicjatywa (*klaster programów*)
- 1.3. Charakter wniosku/inicjatywy
- 1.4. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy
- 1.5. Okres trwania wniosku/inicjatywy i jego wpływ finansowy
- 1.6. Planowane tryby zarządzania

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

- 2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości
- 2.2. System zarządzania i kontroli
- 2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

3. SZACUNKOWY WPŁYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

- 3.1. Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe po stronie wydatków, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ
- 3.2. Szacunkowy wpływ na wydatki
 - 3.2.1. *Synteza szacunkowego wpływu na wydatki*
 - 3.2.2. *Szacunkowy wpływ na środki administracyjne*
 - 3.2.3. *Udział osób trzecich w finansowaniu*
- 3.3. Szacunkowy wpływ na dochody

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

Wniosek w sprawie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego, w ramach Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami, instrument wsparcia finansowego na rzecz zarządzania granicami i wiz.

1.2. Obszary polityki, których dotyczy wniosek/inicjatywa (*klaster programów*)

Dział 4 (Migracja i zarządzanie granicami) Tytuł 11. Zarządzanie granicami

1.3. Wniosek/inicjatywa dotyczy:

☒ nowego działania

☐ nowego działania, będącego następstwem projektu pilotażowego/działania przygotowawczego⁶¹

☐ przedłużenia bieżącego działania

☐ połączenia lub przekształcenia co najmniej jednego działania pod kątem innego/nowego działania

1.4. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy

1.4.1. *Potrzeby, które należy zaspokoić w perspektywie krótko- lub długoterminowej, w tym szczegółowy terminarz przebiegu realizacji inicjatywy*

Ułatwienie legalnego podróżowania przy jednoczesnym zapobieganiu migracji nieuregulowanej i ryzyku pod względem bezpieczeństwa jest jednym z głównych celów programu w dziedzinie migracji. Europejska Straż Graniczna i Przybrzeżna wdraża strategię europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami, ściśle współpracę między swoimi podmiotami, a mianowicie Europejską Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz strażą graniczną państw członkowskich.

W dniu 14 marca 2018 r. Komisja przedstawiła swoje podejście polityczne w zakresie dostosowania wspólnej polityki wizowej do nowych wyzwań, w tym przez zmianę ram prawnych wizowego systemu informacyjnego (VIS). Komisja przedstawiła również wniosek ustawodawczy, w którym odniesiono się do istniejących rozbieżnych praktyk między państwami członkowskimi oraz zapewniono, aby przepisy dotyczące wydawania wiz mogły odgrywać rolę w unijnej polityce w zakresie readmisji.

Aby zachować i wzmocnić strefę Schengen, państwa członkowskie są, od dnia 6 kwietnia 2017 r., zobowiązane przeprowadzać systematyczne kontrole danych obywateli UE przekraczających granice zewnętrzne UE, przeszukując w tym celu odpowiednie bazy danych. Komisja wydała ponadto zalecenie dla państw członkowskich dotyczące lepszego wykorzystania kontroli policyjnych i współpracy transgranicznej. Wszystkie te cele i działania polityczne umożliwią UE osiągnięcie jej głównego celu, jakim jest wzmocnienie funkcjonowania strefy Schengen bez kontroli na granicach wewnętrznych; będą one jednak musiały być poparte odpowiednim finansowaniem UE.

⁶¹ O którym mowa w art. 58 ust. 2 lit. a) lub b) rozporządzenia finansowego.

Aby w pełni zintegrowany system zarządzania granicami UE funkcjonował prawidłowo, konieczne jest zapewnienie silnej i w pełni operacyjnej Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej. W związku z tym Komisja zaproponowała utworzenie stałego korpusu liczącego około 10 000 funkcjonariuszy straży granicznej, którzy otrzymywaliby niezbędne szkolenia i wsparcie finansowe, co zwiększy tym samym krajowy komponent Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej. Włączenie tej istotnej zmiany może spowodować konieczność zmiany mandatu Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej w jej roli unijnego komponentu Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej.

Dodatkowo finansowanie UE powinno umożliwiać działania w odpowiedzi na sytuacje wynikające z nagłej i wyjątkowej presji na granice zewnętrzne lub inne sytuacje wymagające natychmiastowych działań, których państwa członkowskie nie mogą podjąć samodzielnie.

Bez uszczerbku dla przyszłego rozwoju polityki, wszelkie przyszłe wnioski ustawodawcze w tym obszarze będą zawierać własną ocenę skutków finansowych regulacji, w przypadku których odpowiadające im zasoby finansowe mogłyby zostać pokryte albo z puli środków przedmiotowego Funduszu albo z każdego innego dodatkowego finansowania dostępnego w ramach puli WRF.

- 1.4.2. *Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej (może wynikać z różnych czynników, na przykład korzyści koordynacyjnych, pewności prawa, większej efektywności lub komplementarności). Na potrzeby tego punktu „wartość dodaną z tytułu zaangażowania Unii” należy rozumieć jako wartość wynikającą z unijnej interwencji, wykraczającą poza wartość, która zostałaby wytworzona przez same państwa członkowskie.*

Przyczyny działania na poziomie europejskim (*ex ante*)

Wyzwania w dziedzinie zarządzania granicami zewnętrznymi są z natury rzeczy ze sobą powiązane i ponadnarodowe, tak że działające w pojedynkę państwa członkowskie nie mogą ich odpowiednio rozwiązać. Art. 80 TFUE stanowi, że wspólnymi politykami w dziedzinie azylu, migracji i granic zewnętrznych rządzi zasada solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności między państwami członkowskimi. Finansowanie UE jest mechanizmem, który uwzględnia skutki finansowe tej zasady. Zintegrowane zarządzanie zewnętrznymi granicami UE jest najskuteczniejszym sposobem sprawiedliwego podziału tych obowiązków i ich skutków finansowych między państwami członkowskimi. Środki UE w tej dziedzinie są niezbędne do zapewnienia silnego i skutecznego zintegrowanego zarządzania granicami przy jednoczesnym zapewnieniu swobodnego przepływu osób w strefie Schengen. Prawo UE do działania w obszarze spraw wewnętrznych wynika w szczególności z Tytułu V TFUE (Przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości): zapewnienie kontroli osób i skutecznego nadzoru przy przekraczaniu granic zewnętrznych (art. 77 TFUE).

Oczekiwana wygenerowana unijna wartość dodana (*ex post*)

Państwa członkowskie działające samodzielnie nie mogą odpowiednio rozwiązać wyzwań w dziedzinach zarządzania granicami zewnętrznymi i wspólnej polityki wizowej.

Zniesieniu kontroli na granicach wewnętrznych muszą towarzyszyć wspólne środki służące skutecznej kontroli i ochronie granic zewnętrznych Unii oraz wspólna polityka azylowa i migracyjna. Są one niezbędne, aby zachować strefę Schengen

jako obszar bez kontroli na granicach wewnętrznych, zapobiegając wszelkim wtórnym przepływom i reagując na nie. Art. 80 TFUE stanowi, że wspólnymi politykami w dziedzinie azylu, migracji i granic zewnętrznych rządzi zasada solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności między państwami członkowskimi. Finansowanie UE jest mechanizmem, który uwzględnia skutki finansowe tej zasady.

Zadaniem UE jest stworzyć dla swoich obywateli przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, bez granic wewnętrznych. W czasach, kiedy terroryzm oraz inne poważne przestępstwa nabierają charakteru transgranicznego, zarówno Unia Europejska, jak i państwa członkowskie mają obowiązek zapewnić swoim obywatelom obszar bezpieczeństwa, na którym będą oni chronieni przy pełnym poszanowaniu postanowień Karty praw podstawowych Unii Europejskiej. Traktaty przewidują w tym względzie konieczność zapewnienia bezpieczeństwa na wysokim poziomie, m.in. poprzez działanie zapobiegawcze i współpracę między policją, wymiarem sprawiedliwości i innymi właściwymi organami oraz koordynację działań między nimi. Za zarządzanie granicami i ich bezpieczeństwo w pierwszej kolejności są odpowiedzialne państwa członkowskie; w pojedynkę nie mogą jednak skutecznie zaradzić zagrożeniom ponadnarodowym. Narzędzia należy tworzyć na poziomie europejskim, tak aby organy krajowe i, w stosownych przypadkach, organizacje międzynarodowe mogły skutecznie współpracować w celu sprostania wspólnym wyzwaniom.

1.4.3. *Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań*

Niniejszy wniosek uwzględnia wyniki oceny poprzedniego instrumentu finansowania w obszarze zarządzania granicami i wiz.

Zakres obecnego instrumentu uznano za wystarczająco szeroki, aby rozwiązać szerokie spektrum zagadnień w obszarach zarządzania granicami i wiz. Należy wzmocnić zewnętrzny wymiar instrumentu przez przydzielenie do instrumentu odpowiednich zasobów, aby objąć współpracę z państwami trzecimi i w państwach trzecich, które mogą wspierać cele Unii w obszarze zarządzania granicami.

Ocena pozwoliła ponadto stwierdzić, że potrzebna jest większa elastyczność, dzięki zrównoważonej kombinacji zarządzania dzielonego, bezpośredniego i pośredniego we wdrażaniu instrumentu i niepodejmowaniu decyzji co do sposobu zarządzania pełną pulą środków na początku okresu programowania. Umożliwi to również ukierunkowanie funduszy na priorytety Unii oraz pilne wyzwania, które nie zawsze można przewidzieć lub których nie można zaplanować od samego początku.

Innym tematem ocen było uproszczenie, w szczególności konieczność ustanowienia wspólnych zasad programowania, sprawozdawczości i zarządzania finansami oraz dostosowania funduszy przeznaczonych na sprawy wewnętrzne do podobnych unijnych instrumentów finansowania.

Należy ponadto opierać się na obecnych wspólnych ramach monitorowania i oceny i dalej je rozwijać, aby instrument był bardziej ukierunkowany na wyniki oraz aby poprawić sprawozdawczość na temat postępów w osiąganiu celów końcowych i pośrednich i zwiększyć jej częstotliwość.

1.4.4. *Spójność z innymi właściwymi instrumentami oraz możliwa synergia*

Szereg innych instrumentów UE zapewni wsparcie działań uzupełniających działania, które będą finansowane w ramach omawianego instrumentu.

Po pierwsze, Fundusz ds. Sprzętu do Kontroli Celnej, który wraz z omawianym instrumentem pozwoli wspierać działania na granicach zewnętrznych UE ukierunkowane na zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa w Unii. Omawiany instrument będzie dotyczył kontroli osób, Fundusz ds. Sprzętu do Kontroli Celnej będzie wykorzystywany przy kontroli towarów. Z Funduszu ds. Sprzętu do Kontroli Celnej będzie finansowany wszelki sprzęt, z wyjątkiem środków transportu, którego przynajmniej jeden cel służy kontroli celnej. Może to również obejmować cele zarządzania granicami, dzięki czemu oba fundusze wzajemnie się uzupełniają.

Osiągane będą dalsze efekty synergii z Funduszem Migracji i Azylu. Omawiany instrument będzie wspierał zarządzanie migracjami w kontekście kontroli granicznej, natomiast Fundusz Azylu i Migracji pozwoli robić to samo w odniesieniu do procedur w zakresie przesiedleń i powrotu osób ubiegających się o azyl.

Instrument będzie ponadto wspierał działania następcze podejmowane w związku z wynikami odpowiednich badań w dziedzinie bezpieczeństwa, zapewniając wsparcie w zakresie praktycznego stosowania i wdrażania wyników takich badań.

Komponenty tego instrumentu dotyczące zewnętrznego wymiaru będą wspierać działania w państwach trzecich i w stosunku do nich, które służą przede wszystkim interesom i celom UE, wywierają bezpośredni wpływ na UE i jej państwa członkowskie oraz zapewnią ciągłość działań realizowanych na terytorium UE. Te środki finansowe zostaną opracowane i wdrożone zgodnie z działaniami zewnętrznymi i polityką zagraniczną UE, np. poprzez wprowadzenie wymogu, by przed rozpoczęciem działań w państwach trzecich lub z państwami trzecimi państwa członkowskie konsultowały się z Komisją.

Zapewniona zostanie ponadto synergia z finansowaniem UE w obszarze nadzoru morskiego i ochrony na morzu, ponieważ instrument ten umożliwi między innymi zakup sprzętu wielofunkcyjnego i środków transportu. Umożliwi on maksymalizację dostępnych funduszy i będzie dalej wspierać morski wymiar współpracy między właściwymi organami.

1.5. Okres trwania wniosku/inicjatywy i jego wpływ finansowy

☒ **Ograniczony czas trwania**

- ☒ Okres trwania wniosku/inicjatywy: od 1.1.2021 r. do 31.12.2027 r.
- ☒ Okres trwania wpływu finansowego: od 2021 r. do 2027 r. w odniesieniu do środków na zobowiązania oraz od 2021 r. w odniesieniu do środków na płatności.

☐ **Nieograniczony czas trwania**

- Wprowadzenie w życie z okresem rozruchu od RRRR r. do RRRR r.,
- po którym następuje faza operacyjna.

1.6. Planowane tryby zarządzania⁶²

☒ **Zarządzanie bezpośrednie** przez Komisję

- ☒ w ramach jej służb, w tym za pośrednictwem jej pracowników w delegaturach Unii;
- ☐ przez agencje wykonawcze⁶³

☒ **Zarządzanie dzielone** z państwami członkowskimi

☒ **Zarządzanie pośrednie** poprzez przekazanie zadań związanych z wykonaniem budżetu:

- ☒ państwom trzecim lub organom przez nie wyznaczonym;
- ☒ organizacjom międzynarodowym i ich agencjom (należy wyszczególnić);
- ☒ EBI oraz Europejskiemu Funduszowi Inwestycyjnemu;
- ☒ organom, o których mowa w art. 70 i 71 rozporządzenia finansowego;
- ☒ organom prawa publicznego;
- ☒ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu, które świadczą usługi użyteczności publicznej, o ile zapewniają one odpowiednie gwarancje finansowe;
- ☒ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu państwa członkowskiego, którym powierzono realizację partnerstwa publiczno-prywatnego oraz które zapewniają odpowiednie gwarancje finansowe;
- ☐ osobom odpowiedzialnym za wykonanie określonych działań w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa na mocy tytułu V Traktatu o Unii Europejskiej oraz określonym we właściwym podstawowym akcie prawnym.
- *W przypadku wskazania więcej niż jednego trybu należy podać dodatkowe informacje w części „Uwagi”.*

Uwagi

Proponowany instrument będzie wdrażany w ramach zarządzania dzielonego, bezpośredniego lub pośredniego. Największa część środków zostanie przydzielona na programy krajowe w ramach zarządzania dzielonego. Pozostała część zostanie przydzielona na instrument tematyczny i może być

⁶² Wyjaśnienia dotyczące trybów zarządzania oraz odniesienia do rozporządzenia finansowego znajdują się na następującej stronie:

<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

⁶³ Zadania w ramach programu mogą być (częściowo) przekazane agencji wykonawczej, na podstawie wyników oceny kosztów i korzyści oraz związanych z tym decyzji, a także odpowiedniego dostosowania powiązanych środków administracyjnych na wdrażanie programu w Komisji i w agencji wykonawczej.

wykorzystana do działań szczególnych (wdrażanych przez państwa członkowskie na szczeblu krajowym lub międzynarodowym), działań Unii (zarządzanie bezpośrednie/pośrednie), pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych (zarządzanie dzielone lub zarządzanie bezpośrednie lub pośrednie), transferów i przesiedleń (zarządzanie dzielone) oraz Europejskiej Sieci Migracyjnej (zarządzanie bezpośrednie).

Pomoc techniczna z inicjatywy Komisji będzie realizowana w ramach zarządzania bezpośredniego.

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

Określić częstotliwość i warunki

Zarządzanie bezpośrednio/pośrednio:

Komisja będzie bezpośrednio monitorować realizację działań zgodnie z ustaleniami opisanymi w odpowiednich umowach o udzielenie dotacji, w stosownych przypadkach, w umowach delegowanych z organizacjami międzynarodowymi i umowach z beneficjentami.

Zarządzanie dzielone:

Każde państwo członkowskie ustanowi system zarządzania i kontroli dla swojego programu i zapewni jakość i rzetelność systemu monitorowania i danych na temat wskaźników zgodnie z rozporządzeniem w sprawie wspólnych przepisów. Aby ułatwić szybkie rozpoczęcie wdrożenia, istnieje możliwość przedłużenia okresu działania istniejących i sprawnych systemów zarządzania i kontroli na kolejny okres programowania.

W tym kontekście państwa członkowskie zostaną poproszone o powołanie komitetu monitorującego, w którym Komisja będzie zasiadać w charakterze doradczym. Komitet monitorujący będzie się zbierał co najmniej raz w roku. Będzie on dokonywał przeglądu wszystkich kwestii mających wpływ na postępy w realizacji celów programu.

Państwa członkowskie będą przysyłać roczne sprawozdanie z realizacji celów, które powinno zawierać informacje na temat postępów w realizacji programu oraz realizacji celów pośrednich i końcowych. Powinien on także poruszać wszelkie kwestie mające wpływ na wyniki programu i opisywać środki wprowadzone w celu zaradzenia tym kwestiom.

Na koniec okresu każde państwo członkowskie przedłoży końcowe sprawozdanie z realizacji celów. Sprawozdanie końcowe powinno koncentrować się na postępach w realizacji celów programu i zawierać przegląd najważniejszych kwestii, które wpłynęły na wyniki programu, środkach podjętych w celu rozwiązania tych kwestii oraz ocenie skuteczności tych środków. Powinno ono ponadto przedstawiać wkład programu w rozwiązanie problemów określonych w odpowiednich zaleceniach UE skierowanych do danego państwa członkowskiego, postępy w osiąganiu celów końcowych wyznaczonych w ramach wykonania, ustalenia wynikające z odpowiednich ocen oraz działania następcze podjęte w związku z tymi ustaleniami i wyniki działań w zakresie komunikacji.

Zgodnie z wnioskiem dotyczącym rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów państwa członkowskie będą przysyłać co roku pakiet dokumentów dotyczących poświadczenia wiarygodności, zawierający roczne sprawozdanie finansowe, deklarację zarządczą i opinie instytucji audytowej dotyczące sprawozdania finansowego, systemu zarządzania i kontroli oraz legalności i prawidłowości wydatków zadeklarowanych w rocznym sprawozdaniu finansowym. Komisja wykorzysta wspomniany pakiet dokumentów dotyczących poświadczenia wiarygodności do ustalenia kwoty obciążającej Fundusz w danym roku obrachunkowym.

Co dwa lata organizowane będzie posiedzenie w sprawie przeglądu z udziałem Komisji i danego państwa członkowskiego w celu zbadania wyników poszczególnych programów.

Sześć razy do roku państwa członkowskie przesyłają dane dotyczące swojego programu, w podziale na poszczególne cele szczegółowe. Takie dane dotyczą kosztu operacji i wartości wspólnych wskaźników produktu i rezultatu.

Ogólnie rzecz biorąc:

Komisja przeprowadzi śródkresową i retrospektywną ocenę działań realizowanych w ramach omawianego Funduszu zgodnie z rozporządzeniem w sprawie wspólnych przepisów. Ocena śródkresowa powinna opierać się w szczególności na ocenie śródkresowej programów przedłożonej Komisji przez państwa członkowskie do dnia 31 grudnia 2024 r.

2.2. System zarządzania i kontroli

2.2.1. *Uzasadnienie dla systemu zarządzania, mechanizmów finansowania wykonania, warunków płatności i proponowanej strategii kontroli*

Z ocen *ex post* funduszy DG HOME z lat 2007–2013 oraz ocen śródkresowych obecnych funduszy DG HOME wynika, że cele funduszy udało się skutecznie osiągnąć dzięki kombinacji sposobów realizacji w obszarach migracji i spraw wewnętrznych. Utrzymuje się całościową strukturę mechanizmów realizacji obejmującą zarządzanie dzielone, zarządzanie bezpośrednie i pośrednie.

Państwa członkowskie wdrażają w ramach zarządzania dzielonego programy, które przyczyniają się do realizacji celów polityki Unii i które są dostosowane do ich kontekstu krajowego. Zarządzanie dzielone gwarantuje dostępność wsparcia finansowego we wszystkich państwach uczestniczących. Zarządzanie dzielone umożliwia ponadto przewidywalność finansowania, a państwom członkowskim, które są najlepiej poinformowane o wyzwaniach, przed którymi stoją — odpowiednie planowanie swoich długoterminowych zobowiązań finansowych. Finansowanie uzupełniające przeznaczone na działania szczególne (które wymagają współpracy między państwami członkowskimi lub w przypadku gdy rozwój sytuacji w Unii wymaga udostępnienia dodatkowego finansowania jednemu lub kilku państwom członkowskim) oraz na działania w zakresie przesiedleń i transferu można realizować w ramach zarządzania dzielonego. W obliczu nowej sytuacji Fundusz może zapewniać pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych także w ramach zarządzania dzielonego, w uzupełnieniu zarządzania bezpośredniego i pośredniego.

Metodą zarządzania bezpośredniego Komisja wspiera inne działania przyczyniające się do realizacji wspólnych celów polityki Unii. Działania te umożliwiają dostosowanie wsparcia na pilne i szczególne potrzeby w poszczególnych państwach członkowskich („pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych”), wspieranie ponadnarodowych sieci i działań, testowanie innowacyjnych działań, które można rozszerzyć w ramach programów krajowych, i obejmowanie badań w interesie Unii jako całości („działania Unii”).

W ramach zarządzania pośredniego Fundusz zachowuje możliwość delegowania zadań związanych z wykonaniem budżetu, między innymi, organizacjom międzynarodowym i agencjom ds. spraw wewnętrznych do konkretnych celów.

Mając na uwadze różne cele i potrzeby, w ramach Funduszu proponuje się wprowadzenie instrumentu tematycznego jako sposobu zrównoważenia

przewidywalności wieloletniego przydziału środków dla programów krajowych z elastycznością w okresowym uruchamianiu środków finansowych na działania o wysokim poziomie wartości dodanej dla Unii. Instrument tematyczny będzie wykorzystywany do działań szczególnych w państwach członkowskich i pomiędzy nimi, działań Unii, pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych, przesiedleń i relokacji. Dzięki temu możliwe będzie przydzielanie i przenoszenie środków pomiędzy różnymi wspomnianymi wyżej sposobami zarządzania na podstawie dwuletniego cyklu programowania.

Zasady płatności w ramach zarządzania dzielonego opisano we wniosku dotyczącym rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, który przewiduje roczne płatności zaliczkowe, a następnie maksymalnie cztery płatności okresowe na program i na rok, wypłacane na podstawie wniosków o płatność przesłanych przez państwa członkowskie w trakcie danego roku obrachunkowego. Zgodnie z wnioskiem dotyczącym rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów płatności zaliczkowe są rozliczane w ostatnim roku obrachunkowym programów.

Strategia kontroli będzie się opierała na nowym rozporządzeniu finansowym i na rozporządzeniu w sprawie wspólnych przepisów. Nowe rozporządzenie finansowe i wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów powinny przewidywać rozszerzenie wykorzystania uproszczonych form dotacji, takich jak stawki ryczałtowe, płatności ryczałtowe i koszty jednostkowe. Wprowadza ono również nowe formy płatności, oparte na uzyskanych wynikach, a nie na kosztach. Beneficjenci będą mogli otrzymać stałą kwotę pieniężną, jeśli udowodnią, że miały miejsce pewne działania, takie jak szkolenia czy udzielanie pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych. Oczekuje się, że zmniejszy to obciążenie związane z kontrolą zarówno na poziomie beneficjenta, jak i na poziomie państw członkowskich (np. kontrole rachunków i pokwitowań z tytułu kosztów).

W odniesieniu do zarządzania dzielonego wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów⁶⁴ opiera się na strategii zarządzania i kontroli obowiązującej w okresie programowania 2014–2020, ale wprowadza też pewne środki mające na celu uproszczenie wdrażania i zmniejszenie obciążenia związanego z kontrolą zarówno na poziomie beneficjentów, jak i państw członkowskich. Zmiany te obejmują:

- zrezygnowanie z procedury wyznaczania (co powinno umożliwić przyspieszenie realizacji programów);
- kontrole zarządcze (administracyjne i na miejscu) przeprowadzane przez instytucję zarządzającą na zasadzie ryzyka (w porównaniu z kontrolami administracyjnymi wymaganymi w 100 % przypadków w okresie programowania 2014–2020). Ponadto, w pewnych warunkach, instytucje zarządzające mogą stosować proporcjonalne ustalenia dotyczące kontroli zgodnie z procedurami krajowymi;
- warunki pozwalające uniknąć wielokrotnych kontroli w odniesieniu do tej samej operacji/tych samych wydatków.

Instytucje programu przedstawią Komisji wnioski o płatność okresową w oparciu o wydatki poniesione przez beneficjentów. Wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów pozwala instytucjom zarządzającym przeprowadzać kontrole zarządcze na podstawie analizy ryzyka oraz przewiduje przeprowadzanie

⁶⁴ COM(2018) 375 final.

szczególnych kontroli (np. kontroli na miejscu przez instytucję zarządzającą oraz audytów operacji/wydatków przez instytucję audytową) po zadeklarowaniu Komisji wydatków powiązanych we wnioskach o płatność okresową. W celu zmniejszenia ryzyka zwrotu w przypadku wydatków niekwalifikowalnych w rozporządzeniu w sprawie wspólnych przepisów przewidziano pułapy płatności okresowych Komisji na poziomie 90 %, zważywszy na to, że aktualnie przeprowadzono jedynie część krajowych kontroli. Komisja wypłaci pozostałą kwotę po rocznym rozliczeniu rachunków, kiedy instytucje programu prześlą jej pakiet dokumentów dotyczących poświadczenia wiarygodności. Wszelkie nieprawidłowości wykryte przez Komisję lub Europejski Trybunał Obrachunkowy po przekazaniu rocznego pakietu dokumentów dotyczących poświadczenia wiarygodności mogą prowadzić do korekty finansowej netto.

2.2.2. *Informacje dotyczące zidentyfikowanego ryzyka i systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych w celu jego ograniczenia*

Zarządzanie dzielone:

DG HOME nie jest podmiotem, któremu zagrażałoby wysokie ryzyko błędów w programach wydatkowania. Potwierdza to systematyczny brak istotnych ustaleń w sprawozdaniach rocznych Trybunału Obrachunkowego. Ponadto DG HOME wprowadziła już zmiany do swojej podstawy prawnej (rozporządzenie (UE) 2015/378 i rozporządzenie delegowane (UE) 1042/2014), tak aby dostosować ją do ram kontrolnych innych funduszy przewidzianych w rozporządzeniu w sprawie wspólnych przepisów i ich modelu uzyskiwania pewności oraz aby zachować niski poziom błędów w swoich programach wydatkowania. Te działania dostosowawcze są również przewidziane w obecnym wniosku, gdzie ramy kontroli są spójne z ramami funduszy zarządczych innych dyrekcji generalnych objętych zarządzaniem dzielonym.

W ramach zarządzania dzielonego ogólne ryzyko związane z realizacją bieżących programów dotyczy niedostatecznego wykorzystania Funduszu przez państwa członkowskie i ewentualnych błędów wynikających ze złożonego charakteru przepisów i słabości systemów zarządzania i kontroli. Rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów upraszcza ramy regulacyjne poprzez harmonizację przepisów i systemów zarządzania i kontroli w zakresie poszczególnych funduszy wdrażanych w ramach zarządzania dzielonego. Projekt umożliwia także wymogi dotyczące kontroli zróżnicowane pod względem ryzyka (np. kontrole zarządcze oparte na analizie ryzyka, możliwość proporcjonalnych zasad kontroli opartych na procedurach krajowych, ograniczenia prac audytowych pod względem czasu lub operacji szczególnych).

Zarządzanie bezpośrednio/pośrednio:

Jak wynika z ostatniej analizy głównych przyczyn i rodzajów najczęściej wykrywanych błędów w audytach *ex post*, główne obszary niezgodności wynikają ze słabego zarządzania dotacjami przyznawanymi beneficjentom, brakujących lub nieodpowiednich dokumentów potwierdzających, niepoprawnego udzielania zamówień publicznych i kosztów nieuwjętych w budżecie.

W efekcie ryzyko wynika głównie z:

- ryzyka związanego z zapewnieniem jakości wybranych projektów, a następnie z technicznymi aspektami ich realizacji, ryzyka wynikającego z niezrozumiałych lub

niepełnych wytycznych przekazywanych beneficjentom lub z niedostatecznego monitorowania;

– ryzyka nieefektywnego lub niegospodarnego wykorzystania przyznanych środków, zarówno w przypadku dotacji (skomplikowany charakter zwrotu faktycznych kosztów kwalifikowalnych w połączeniu z ograniczonymi możliwościami kontroli dokumentacji dotyczącej takich kosztów), jak i zamówień (w niektórych przypadkach występuje ograniczona liczba podmiotów gospodarczych posiadających wymaganą specjalistyczną wiedzę, co ogranicza możliwości porównania ofert cenowych);

– ryzyka dotyczącego zdolności (szczególnie) mniejszych organizacji w zakresie skutecznej kontroli wydatków, a także zapewnienia przejrzystości przeprowadzanych operacji;

– zagrożenia dla reputacji Komisji w przypadku wykrycia nadużyć finansowych lub działalności przestępczej; wewnętrzne systemy kontroli stron trzecich zapewniają tylko częściowe zabezpieczenie ze względu na dość dużą liczbę różnorodnych wykonawców i beneficjentów, z których każdy stosuje własny, często mało rozbudowany system kontroli.

Przewiduje się, że większość tych czynników ryzyka można ograniczyć dzięki: lepszemu projektowaniu zaproszeń do składania wniosków, lepszemu wytycznym dla beneficjentów, lepszemu ukierunkowaniu wniosków oraz lepszemu wykorzystaniu kosztów uproszczonych oraz wzajemnemu uznawaniu audytów i ocen zawartych w nowym rozporządzeniu finansowym.

2.2.3. *Oszacowanie i uzasadnienie efektywności kosztowej kontroli (relacja kosztów kontroli do wartości zarządzanych funduszy powiązanych) oraz ocena prawdopodobnego ryzyka błędu (przy płatności i przy zamykaniu)*

Zarządzanie dzielone:

Oczekuje się, że koszty kontroli w państwach członkowskich pozostaną takie same lub ewentualnie się zmniejszą. W odniesieniu do obecnego (2014–2020) cyklu programowania, łączny koszt kontroli sprawowanej przez państwa członkowskie, począwszy od 2017 r., szacuje się na około 5 % całkowitej kwoty płatności wnioskowanych przez państwa członkowskie na 2017 r.

Oczekuje się, że – w miarę wzrostu wydajności w trakcie realizacji programów oraz zwiększenia płatności na rzecz państw członkowskich – odsetek ten zmniejszy się.

Przewiduje się dalsze zmniejszenie kosztów kontroli w państwach członkowskich dzięki podejściu do kwestii zarządzania i kontroli opartemu na analizie ryzyka, jakie wprowadzono w rozporządzeniu w sprawie wspólnych przepisów, połączonemu z większym naciskiem na przyjęcie uproszczonych form kosztów.

Zarządzanie bezpośrednie/pośrednie:

Koszt kontroli wynosi około 2,5 % płatności dokonywanych przez DG HOME. Oczekuje się, że pozostanie on na stabilnym poziomie lub nieznacznie się obniży, w przypadku gdyby w kolejnym okresie programowania wykorzystanie uproszczonych form kosztów zostało rozszerzone.

2.3. **Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom**

Określić istniejące lub przewidywane środki zapobiegania i ochrony, np. ze strategii zwalczania nadużyć finansowych.

Zapobieganie nadużyciom finansowym i ich wykrywanie jest jednym z celów kontroli wewnętrznej, określonym w rozporządzeniu finansowym, oraz kluczową kwestią w zakresie zarządzania, którymi Komisja musi się zajmować przez cały cykl wydatkowania.

Ponadto strategia DG HOME w zakresie zwalczania nadużyć finansowych jest ukierunkowana głównie na wykrywanie nadużyć finansowych, zapobieganie im i dochodzenia odszkodowań z ich tytułu, by zapewnić między innymi pełną zgodność swoich wewnętrznych kontroli w zakresie zwalczania nadużyć finansowych ze strategią Komisji w zakresie zwalczania nadużyć finansowych (CAFS), oraz by jej podejście do zarządzania ryzykiem wystąpienia nadużyć było ukierunkowane na identyfikację obszarów ryzyka nadużyć finansowych i podejmowanie odpowiednich działań.

W odniesieniu do zarządzania dzielonego państwa członkowskie zapewnią zgodność z prawem i prawidłowość wydatków ujętych w sprawozdaniu finansowym przedłożonym Komisji. W tym kontekście państwa członkowskie będą podejmować wszelkie niezbędne działania, aby wykrywać i korygować nieprawidłowości, w tym nadużycia finansowe, oraz zapobiegać im. Podobnie jak w obecnym cyklu programowania (2014–2020)⁶⁵ państwa członkowskie są zobowiązane wprowadzić procedury wykrywania nieprawidłowości i zwalczania nadużyć finansowych oraz zgłaszać Komisji nieprawidłowości, w tym domniemane i stwierdzone nadużycia finansowe w obszarach zarządzania dzielonego. Środki zwalczania nadużyć finansowych pozostaną nadrzędną zasadą i obowiązkiem państw członkowskich.

⁶⁵ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 1042/2014 z dnia 25 lipca 2014 r., załącznik I; rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 2015/1973 z dnia 8 lipca 2015 r.

3. SZACUNKOWY WPLYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

3.1. Dział wieloletnich ram finansowych i proponowane nowe linie budżetowe po stronie wydatków

Dział wieloletnich ram finansowych	Linia budżetowa	Rodzaj wydatków	Wkład			
	Dział 4: „Migracja i zarządzanie granicami”	Zrózn. / niezrózn. ⁶⁶	państw EFTA ⁶⁷	krajów kandydujących ⁶⁸	państw trzecich	w rozumieniu art. [21 ust. 2 lit. b)] rozporządzenia finansowego
4	11.02.01 — Instrument na rzecz Zarządzania Granicami i Wiz (IZGW)	Zrózn.	NIE	NIE	TAK	NIE
4	11.01.01 — Instrument na rzecz Zarządzania Granicami i Wiz (IZGW) (pomoc techniczna)	Niezrózn icowane	NIE	NIE	TAK	NIE

⁶⁶ środki zróżnicowane / środki niezróżnicowane

⁶⁷ EFTA: Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu

⁶⁸ Kraje kandydujące oraz w stosownych przypadkach potencjalne kraje kandydujące Bałkanów Zachodnich.

3.2. Szacunkowy wpływ na wydatki

3.2.1. Synteza szacunkowego wpływu na wydatki

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Dział wieloletnich ram finansowych	4	„Migracja i zarządzanie granicami”
---	----------	------------------------------------

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	po 2027 r.	OGÓŁEM
Środki operacyjne (w podziale na linie budżetowe wymienione w pkt 3.1)	Środki na zobowiązania	(1)	605,643	1 152,796	1 165,153	1 244,444	1 257,299	1 270,410	1 280,255	—	7 976,000
	Środki na płatności	(2)	39 834	73 210	308 262	830 687	1,223,613	1,211,502	1,206,009	3,082,882	7 976,000
Środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na program ⁶⁹	Środki na zobowiązania = środki na płatności	(3)	5,654	5,767	5,882	6,000	6,120	6,242	6,335	—	42,000
OGÓŁEM środki przydzielone na program	Środki na zobowiązania	=1+3	611,297	1 158,563	1 171,035	1 250,444	1 263,419	1 276,652	1 286,590	—	8 018,000
	Środki na płatności	=2+3	45 488	78 977	314 144	836 687	1,229,733	1,217,744	1,212,344	3,082,882	8 018,000

Dział wieloletnich ram finansowych	7	„Wydatki administracyjne”
---	----------	---------------------------

Niniejszą część uzupełnia się przy użyciu „danych budżetowych o charakterze administracyjnym”, które należy najpierw wprowadzić do [załącznika do oceny skutków finansowych regulacji](#), przesyłanego do DECIDE w celu konsultacji między służbami.

⁶⁹ Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie realizacji programów lub działań UE (dawne linie „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	po 2027 r.	OGÓŁEM
Zasoby ludzkie		10,329	11,473	13,046	13,046	13,046	13,046	13,046		87,032
Pozostałe wydatki administracyjne		0,202	0,202	0,202	0,202	0,202	0,202	0,202		1,412
OGÓŁEM środki na dział 7 wieloletnich ram finansowych	(Środki na zobowiązania ogółem = środki na płatności ogółem)	10,531	11,675	13,248	13,248	13,248	13,248	13,248		88,444

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	po 2027 r.	OGÓŁEM
OGÓŁEM środki z wszystkich działów wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania	621,83	1 170,24	1 184,28	1 263,69	1 276,67	1 289,90	1 299,84	-	8 106,44
	Środki na płatności	56,02	90,65	327,39	849,93	1.242,98	1.230,99	1.225,59	3.082,88	8 106,44

3.2.2. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki administracyjne

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych
- ☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych, jak określono poniżej:

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Rok	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	OGÓŁEM
-----	------	------	------	------	------	------	------	--------

DZIAŁ 7 wieloletnich ram finansowych								
Zasoby ludzkie	10,329	11,473	13,046	13,046	13,046	13,046	13,046	87,032
Pozostałe wydatki administracyjne	0,202	0,202	0,202	0,202	0,202	0,202	0,202	1,412
Suma częściowa DZIAŁ 7 wieloletnich ram finansowych	10,531	11,675	13,248	13,248	13,248	13,248	13,248	88,444

Poza DZIAŁEM 7⁷⁰ wieloletnich ram finansowych								
Zasoby ludzkie								
Pozostałe wydatki o charakterze administracyjnym	5,654	5,767	5,882	6,000	6,120	6,242	6,335	42,000
Suma częściowa poza DZIAŁEM 7 wieloletnich ram finansowych	5,654	5,767	5,882	6,000	6,120	6,242	6,335	42,000

OGÓŁEM	16,185	17,442	19,130	19,248	19,368	19,490	19,583	130,444
---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	----------------

Potrzeby w zakresie środków na zasoby ludzkie i inne środki o charakterze administracyjnym zostaną pokryte z zasobów dyirekcji generalnej już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyirekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyirekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

⁷⁰ Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie realizacji programów lub działań UE (dawne linie „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

3.2.2.1. Szacowane zapotrzebowanie na zasoby ludzkie

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich.
- ☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich, jak określono poniżej:

Wartości szacunkowe należy wyrazić w ekwiwalentach pełnego czasu pracy

Rok		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• Stanowiska przewidziane w planie zatrudnienia (stanowiska urzędników i pracowników zatrudnionych na czas określony)								
W centrali i w biurach przedstawicielstw Komisji		65	73	84	84	84	84	84
W delegaturach		3	3	3	3	3	3	3
Badania naukowe								
• Personel zewnętrzny (w ekwiwalentach pełnego czasu pracy: EPC) – CA, LA, SNE, INT i JED ⁷¹								
Dział 7								
Finansowanie z DZIAŁU 7 wieloletnich ram finansowych	- w centrali	8	8	8	8	8	8	8
	- w delegaturach							
Finansowanie ze środków przydzielonych na program	- w centrali							
	- w delegaturach							
Badania naukowe								
Inne (określić)								
OGÓŁEM		76	84	95	95	95	95	95

Potrzeby w zakresie zasobów ludzkich zostaną pokryte z zasobów dyrekcji generalnej już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

Opis zadań do wykonania:

Urzędnicy i pracownicy zatrudnieni na czas określony	Personel liczący 95 EPC do 2027 r. stanowi ogólny personel niezbędny do wdrożenia Funduszu i zarządzania nim. W jego skład wchodzi pracownicy już zatrudnieni w DG HOME na potrzeby Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego (sytuacja wyjściowa: 66 EPC = 6 CA, 22 AST, 36 AD w tym 1 AD in delegaturze, 1 SNE, 1 INT) wg stanu na kwiecień 2018 r. oraz dodatkowy personel (+6 AST, +23 AD z czego 2 do delegatur). Poniżej przedstawiono opis zadań personelu dodatkowego: planowanie, programowanie, współpraca z agencjami (+1 AST, +2 AD): – wnoszenie wkładu do procedury budżetowej, – tworzenie powiązania między funduszami i agencjami (np. umowy o delegowaniu zadań/o udzielenie dotacji dla agencji), w tym 1 AD wyłącznie do współpracy z Fronteksem, audyty, OLAF, Europejski Trybunał Obrachunkowy (+5 AD): – prowadzenie opisanych powyżej kontroli (weryfikacja <i>ex ante</i>, komisja oceniająca, audyty <i>ex post</i>, audyt wewnętrzny, rozliczenie rachunków), – podejmowanie działań następczych w związku z audytami, którymi zarządza MSR i Trybunał Obrachunkowy,
--	---

⁷¹ CA = personel kontraktowy; LA = personel miejscowy; SNE = oddelegowany ekspert krajowy; INT = personel tymczasowy; JED = młodszy oddelegowany ekspert.

	zarządzanie bezpośrednie (+2 AST, +2 AD): - przygotowanie rocznych programów prac/decyzji w sprawie finansowania, ustanawianie rocznych priorytetów, – komunikacja z zainteresowanymi stronami (potencjalnymi/faktycznymi beneficjentami, państwami członkowskimi itp.), – zarządzanie zaproszeniami do składania ofert i do składania wniosków oraz związanymi z nimi procedurami wyboru, – zarządzanie operacyjne projektami, zarządzanie dzielone (w tym FP, fundusz powierniczy) (+2 AST, +6AD): – prowadzenie dialogu merytorycznego z państwami członkowskimi, – zarządzanie programami krajowymi, – opracowywanie wytycznych dla państw członkowskich, – opracowanie narzędzi informatycznych w zakresie zarządzania dotacjami i programami krajowymi i zarządzanie nimi, synergia z innymi funduszami (+2 AD): – koordynacja wymiaru zewnętrznego funduszy, – koordynacja w kontekście rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, – synergia i komplementarność z innymi funduszami, zarządzanie finansowe (+1 AST): – rozpoczynanie transakcji finansowych i weryfikacja finansowa, – rachunkowość, – monitorowanie i sprawozdawczość w zakresie osiągnięcia celów, w tym w rocznych sprawozdaniach z działalności oraz w sprawozdaniach subdelegowanego urzędnika zatwierdzającego; personel innych dyrekcji zajmujący się sprawami związanymi z finansowaniem (+4 AD): – urzędnicy wykonujący zadania związane z realizacją funduszy (np. ocena sprawozdań technicznych składanych przez beneficjentów w ramach zarządzania bezpośredniego, przegląd rocznych sprawozdań z realizacji w przypadku zarządzania dzielonego).
Personel zewnętrzny	Zadania zbliżone są do zadań urzędników i pracowników zatrudnionych na czas określony, z wyjątkiem zadań, których nie może wykonać personel zewnętrzny.
Personel w delegaturach	+ 2 AD: aby wspomagać realizację polityki w dziedzinie spraw wewnętrznych, a w szczególności jej wymiar zewnętrzny, delegatury UE będą musiały dysponować wystarczającą wiedzą fachową w dziedzinie spraw wewnętrznych. Mogą to być pracownicy Komisji Europejskiej lub Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych.

3.2.3. *Udział osób trzecich w finansowaniu*

Wniosek/inicjatywa:

- ☐ nie przewiduje współfinansowania ze strony osób trzecich
- ☒ przewiduje współfinansowanie ze strony osób trzecich szacowane zgodnie z poniższymi szacunkami:

środki w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Rok	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	OGÓŁEM
Określić organ współfinansujący	PC	PC	PC	PC	PC	PC	PC	
OGÓŁEM środki objęte współfinansowaniem	Do ustalenia	Do ustalenia	Do ustalenia	Do ustalenia	Do ustalenia	Do ustalenia	Do ustalenia	

3.3. **Szacunkowy wpływ na dochody**

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie ma wpływu finansowego na dochody
- ☒ Wniosek/inicjatywa ma wpływ finansowy określony poniżej:
 - ☐ wpływ na zasoby własne
 - ☒ wpływ na dochody inne

Wskazać, czy dochody są przypisane do linii budżetowej po stronie wydatków ☐

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Linia budżetowa po stronie dochodów	Wpływ wniosku/inicjatywy ⁷²						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Artykuł ...							

W przypadku wpływu na dochody przeznaczone na określony cel należy wskazać linie budżetowe po stronie wydatków, które ten wpływ obejmie.

Dokładna kwota zostanie określona w umowach dwustronnych między Komisją a poszczególnymi krajami stowarzyszonymi w ramach Schengen. Umowa będzie negocjowana w przyszłości.

Pozostałe uwagi (np. metoda/wzór użyte do obliczenia wpływu na dochody albo inne informacje).

⁷² W przypadku tradycyjnych zasobów własnych (opłaty celne, opłaty wyrównawcze od cukru) należy wskazać kwoty netto, tzn. kwoty brutto po odliczeniu odpowiedniej kwoty na poczet kosztów poboru.